EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 09 20
COM(2024) 426 final

2024/0234 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo sukuriamas skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas ir Ukrainai suteikiama išskirtinė makrofinansinė pagalba

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

ES tvirtai remia Ukrainą, kurios ateitis yra Europos Sąjungoje. ES remia Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą, atitinkantį tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas, ir tvirtai laikosi įsipareigojimo teikti politinę, finansinę, ekonominę, humanitarinę, karinę ir diplomatinę paramą[1]. Atsižvelgiant į didėjančią Rusijos agresiją, būtina imtis neatidėliotinų veiksmų siekiant užtikrinti, kad Ukraina galėtų naudotis skubiai reikalingais ištekliais. Šiuo pasiūlymu siekiama užtikrinti, kad iki šių metų pabaigos būtų sukurtas naujas mechanizmas lėšoms Ukrainai mobilizuoti ir taip pat suteikta išskirtinė makrofinansinė pagalba (MFP) tiems neatidėliotiniems poreikiams patenkinti.

2022 m. vasario 24 d. Rusija pradėjo plataus masto karinę invaziją į Ukrainą, atnešusią pragaištingų padarinių Ukrainai ir jos žmonėms. Tai, kad Rusija pastaruoju metu suintensyvino brutalų agresijos karą prieš Ukrainą, patvirtina, kad ji pasirengusi pažeisti pagrindines Ukrainos teises į nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą, atitinkantį tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas, ir sunaikinti jos, kaip valstybės, gyvybingumą. Ukrainos žmonių narsa, drąsa ir ryžtas ginti savo šalį nusipelno visapusiškos pagarbos ir dėkingumo.

ES kartu su savo valstybėmis narėmis vienareikšmiškai pasmerkė Rusijos veiksmus ir pasiūlė precedento neturinčią paramą Ukrainai. Nuo karo pradžios ES, jos valstybės narės ir Europos finansų įstaigos kartu Ukrainai ir jos žmonėms suteikė plataus masto 118 mlrd. EUR vertės pagalbą. Tai atspindi ES įsipareigojimą padėti Ukrainai tol, kol reikės, ir tiek intensyviai, kiek reikės.

Tačiau dėl intensyvesnės Rusijos agresijos Ukrainos finansavimo poreikiai padidėjo. Akivaizdu, kad reikės papildomų tiek ES, tiek tarptautinės bendruomenės finansavimo šaltinių. Ukrainos finansavimo poreikiai 2025 m. viršys esamas Tarptautinio valiutos fondo (TVF) prognozes: ketvirtojoje TVF programos peržiūroje padaryta prielaida, kad karas bus baigtas iki 2024 m. pabaigos. Ši prielaida, atrodo, vis mažiau tikėtina, o neseniai priimtoje Ukrainos biudžeto deklaracijoje, parengtoje bendradarbiaujant su TVF, įrašyti numatomi papildomi 12 mlrd. USD jos finansavimo poreikiams 2025 m. patenkinti, taigi bendra suma siekia 38 mlrd. USD. Nors Ukraina įgyvendina priemones, kuriomis didinamos pajamos ir mažinamos nebūtinos išlaidos, šiuo metu yra nedaug galimybių papildomai mažinti išlaidas ir mažai galimybių taikyti vidaus priemones papildomiems poreikiams patenkinti. Tolesnis plataus masto mokesčių didinimas galėtų pakenkti ekonominei veiklai, kuriai jau ir taip pavojų kelia tebesitęsiantys išpuoliai prieš pagrindinius energetikos ir kitos infrastruktūros objektus, taip pat darbo jėgos trūkumas dėl nuolatinio žmonių perkėlimo ir karių mobilizacijos. Skubi finansinė parama yra labai svarbi siekiant padėti Ukrainai vykdyti esmines valstybės funkcijas, užtikrinti makroekonominį stabilumą ir atkurti ypatingos svarbos infrastruktūros objektus. Be šių poreikių, dar reikia patenkinti ir didžiulius vidutinės trukmės atsigavimo ir atstatymo poreikius.

2024 m. birželio 14 d. aukščiausiojo lygio susitikimo pareiškime[2] G7 vadovai dar kartą patvirtino savo pasiryžimą toliau teikti karinę, biudžeto, humanitarinę ir atstatymo paramą

[1] 2024 m. birželio 27 d. Europos Vadovų Tarybos išvados; dok. EUCO 15/24.

[2] G7 vadovų komunikatas, 2024 m. birželio 14 d., Apulija.

Ukrainai. Šiuo tikslu G7 vadovai paskelbė, kad imasi Ypatingųjų pajamų naudojimo paskoloms Ukrainai spartinimo iniciatyvos, kad iki 2024 m. pabaigos būtų galima naudotis apie 50 mlrd. USD papildomu finansavimu.

Šiandien pateiktas pasiūlymas – žingsnis į priekį užtikrinant, kad nuolatinę paramą Ukrainai būtų galima teikti laikantis kolektyvinio tarptautinės bendruomenės požiūrio. Tai bus įmanoma sukūrus mechanizmą, pagal kurį Ukrainai bus teikiama parama, skirta G7 partnerių suteiktoms paskoloms ir ES suteiktai naujai išskirtinei MFP paskolai aptarnauti ir grąžinti.

Ypatingųjų pajamų panaudojimas paskoloms Ukrainai remti

Taikant sankcijas, kurias ES nustatė Rusijai reaguodama į jos veiksmus Ukrainoje, nuo 2022 m. vasario mėn. buvo imobilizuotas valstybių narių finansų įstaigose saugomas Rusijos centrinio banko turtas[3]. Tokio ES saugomo turto vertė – apie 210 mlrd. EUR ir jis sudaro didžiąją tokio imobilizuoto turto dalį visame pasaulyje. Uždraudus sandorius su šiuo turtu, centrinių vertybinių popierių depozitoriumų balansuose vyksta ypatingas ir nenumatytas grynųjų pinigų likučių kaupimasis[4]. Apskaičiuota, kad, priklausomai nuo palūkanų normų lygio, ypatingosios pajamos sieks iki 4–5 mlrd. EUR per metus.

Šios nenumatytos ir ypatingosios pajamos nėra valstybės turtas ir jo nereikia perduoti Rusijos centriniam bankui pagal taikytinas taisykles net ir imobilizacijai pasibaigus. Juo pasinaudoti negali tikėtis ir centriniai vertybinių popierių depozitoriumai dėl ribojamųjų priemonių įgyvendinimo[5].

Tarybos sprendime (BUSP) 2024/577[6] numatytos nuo 2024 m. vasario 15 d. taikomos priemonės, kuriomis nustatomos ypatingųjų pajamų, gautų dėl imobilizavimo, atidėjimo taisyklės. Po to, 2024 m. gegužės mėn., buvo imtasi priemonių, kad gautas grynasis pelnas būtų panaudotas Ukrainos naudai[7]. Dabar jis naudojamas kaip finansinis įnašas kariniams ir atstatymo uždaviniams paremti. Šiuo metu Sąjungos ribojamosiomis priemonėmis numatyta, kad 90 % finansinio įnašo skiriama Europos taikos priemonei, o 10 % – Ukrainos priemonei. Tai atspindi neatidėliotinus Ukrainos karinius poreikius. Tačiau atitinkamos ribojamųjų priemonių taisyklės leidžia šį paskirstymą peržiūrėti.

Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas

---

3 2022 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2022/335, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/512/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, OL L 57, 2022 2 28, p. 4.

4 Centriniai vertybinių popierių depozitoriumai apibrėžti 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012, OL L 257, 2014 8 28, p. 1.

5 Visų pirma dėl draudimo, nustatyto 2014 m. liepos 31 d. Tarybos sprendimo 2014/512/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, 1a straipsnio 4 dalyje ir 2014 m. liepos 31 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, OL L 229, 2014 7 31, p. 1, 5a straipsnio 4 dalyje.

6 2024 m. vasario 12 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2024/577, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/512/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, OL L, 2024/577, 2024 2 14.

7 2024 m. gegužės 21 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2024/1470, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/512/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, OL L, 2024/1470, 2022 5 22.

2024 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją, vyriausiąjį įgaliotinį ir Tarybą tęsti darbą, kad iki metų pabaigos Ukrainai būtų suteiktas papildomas finansavimas. Atsižvelgiant į G7 aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatus, tai būtų paskolos, aptarnaujamos ir grąžinamos iš būsimų ypatingųjų pajamų srautų. Europos Vadovų Taryba aiškiai nurodė, kad ši sąranga buvo sukurta taip, kad būtų galima aptarnauti ir grąžinti ne tik ES, bet ir kitų G7 partnerių paskolas. Europos Vadovų Taryba taip pat padarė išvadą, kad Rusijos turtas turėtų likti imobilizuotas tol, kol Rusija nutrauks agresijos karą prieš Ukrainą ir kompensuos jai šio karo padarytą žalą. Tai yra įsipareigojimas toliau imobilizuoti turtą ir taip surinkti už ypatingąjį pelną gaunamą finansinį įnašą, kuris būtų lėšų šaltinis Ukrainos paskoloms aptarnauti ir grąžinti, kol iš Rusijos bus galima gauti kompensaciją paskoloms sumokėti.

Šis pasiūlymas padės G7 partneriams teikti paskolas Ukrainai kartu su ES išskirtine MFP paskola, kad būtų pasiekta G7 aukščiausiojo lygio susitikime numatyta bendra suma. Konkrečiai, šiuo pasiūlymu būtų sukurtas skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas, skirtas negrąžintinai finansinei paramai Ukrainai teikti ir padėti jai grąžinti G7 partnerių suteiktas paskolas. Paskolos būtų grąžinamos iš pajamų iš būsimų ypatingojo pelno, gauto iš Sąjungoje imobilizuoto Rusijos turto, srautų, taip pat iš kitų šaltinių, įskaitant ypatingąsias pajamas, gautas kituose atitinkamuose jurisdikciją turinčiuose subjektuose.

Pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą šios gautos sumos būtų išmokamos reguliariai, kad Ukraina galėtų padengti ES ir kitų G7 skolintojų suteiktų reikalavimus atitinkančių paskolų pagrindinę sumą ir palūkanas proporcingai pagal kiekvienos paskolos pagrindinę sumą.

Kiekvienas skolintojas už savo atitinkamas paskolas prisiima liekamąją riziką. Paskolos susitarime su Ukraina bus paaiškinta, kad, agresoriui sumokėjus kompensaciją, šiomis lėšomis bus užtikrintas Ukrainos paskolų grąžinimas. Kadangi paskolos grindžiamos pajamomis iš imobilizuoto Rusijos turto, jos nepadidins Ukrainos skolos naštos.

Siekiant įgyvendinti skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą, reikės patikslinti centrinių vertybinių popierių depozitoriumų mokamos sumos paskirstymą, nustatytą Tarybos sprendime (BUSP) 2024/1470 ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 XLI priede. Komisija ir vyriausiasis įgaliotinis rengia įgyvendinimo aktų, kuriais tas paskirstymas keičiamas, pasiūlymus. Be to, siekiant palengvinti visos Sąjungos paramos Ukrainai mokėjimų profilį, Ukrainos priemonės mokėjimų tvarkaraštis gali būti iš dalies pakeistas. Komisija stebi bendrą finansinės paramos Ukrainai lygį ir prireikus gali parengti pasiūlymą šį mokėjimų tvarkaraštį iš dalies pakeisti.

Artimiausi mėnesiai bus lemiami siekiant parodyti bendrą G7 įsipareigojimą teikti tokios formos paskolas, nes tam reikia suderintų tarptautinių pastangų ir glaudaus tarptautinių partnerių bendradarbiavimo. Pasiūlymus būtina skubiai priimti iki spalio mėn. pabaigos, kad iki 2024 m. pabaigos Sąjungos paskolą būtų galima panaudoti būsimoms dalinėms išmokoms ir būtų galima panaudoti jau suteiktą manevringumo maržos garantiją.

ES finansinė parama Ukrainai

Šis pasiūlymas papildys jau teikiamą paramą. ES, jos valstybės narės ir Europos finansų įstaigos kartu skyrė daugiau kaip 118 mlrd. EUR dotacijų ir paskolų Ukrainos karo pastangoms ir ekonomikai paremti, padėdamos toliau teikti pagrindines paslaugas ir siūlyti ankstyvą atstatymo, humanitarinę pagalbą ir pagalbą nuo karo bėgantiems asmenims. Teikdama karinę pagalbą, ES teikia 6,1 mlrd. EUR karinę paramą pagal Europos taikos priemonę ir ji, naudojant pajamas iš imobilizuoto Rusijos turto, 2024 m. padidės. Iš visos

sumos daugiau kaip 45 mlrd. EUR skirta arba garantuota iš ES biudžeto teikiant paramą biudžetui, taip pat humanitarinę pagalbą ir skubią pagalbą. Tai apima 25,2 mlrd. EUR išmokas pagal keturias makrofinansinės pagalbos operacijas, skirtas padėti Ukrainai patenkinti neatidėliotinus finansavimo poreikius, ir iki šiol išmokėtas 12,2 mlrd. EUR lėšas pagal Ukrainos priemonę.

2022 ir 2023 m. suteikta didelė ES makrofinansinė pagalba Ukrainai labai prisidėjo prie Ukrainos makroekonominio stabilumo. Stabilizavusi viešuosius finansus Ukraina galėjo toliau teikti esmines paslaugas savo žmonėms, taip pat atlaisvino karinei gynybai nuo Rusijos agresijos būtinus išteklius. Be to, pagalba padėjo daryti pažangą įgyvendinant esmines ekonomines reformas. 2024 m. patvirtinti Ukrainos reformų rezultatai sudarė sąlygas priimti 50 mlrd. EUR vertės Ukrainos priemonę – vidutinės trukmės priemonę, kuria siekiama užtikrinti Ukrainai nuolatinį, nuspėjamą ir lankstų finansavimo šaltinį iki 2027 m., kartu užtikrinant, kad Ukraina tęstų esmines reformas, visų pirma žengtų stojimo į ES keliu. Siekdamos šio tikslo Ukrainos valdžios institucijos priėmė Ukrainos planą – visa apimančią 2024–2027 m. reformų darbotvarkę. Finansavimas pagal šią priemonę padės Ukrainai užtikrinti savo administracijos darbą, teikti pagrindines viešąsias paslaugas ir remti atsigavimą ir atstatymą. Siekiant padidinti šalies augimo potencialą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiais, Ukrainos plane numatytos pagrindinės reformos ir investicijos, kurios gali paskatinti tvarų ekonomikos augimą ir pritraukti investicijų. Tikimasi, kad vien 2024 m. pagal priemonės I ramstį bus išmokėta 16 mlrd. EUR, daugiausia su sąlyga, kad bus laiku ir sėkmingai įgyvendintos Ukrainos plano priemonės, todėl jis bus ne tik svarbus finansavimo šaltinis, bet ir pagrindinė sistema, kuria grindžiamos Ukrainos pastangos vykdyti reformas.

Šiame pasiūlyme numatyta išskirtinė MFP, skirta padidėjusiems poreikiams patenkinti. Ši pagalba bus teikiama nuspėjamai, nepertraukiamai, tvarkingai ir laiku, kad būtų galima finansuoti neatidėliotinus poreikius, atkurti ypatingos svarbos infrastruktūros objektus ir teikti pradinę paramą tvariam atstatymui po karo vykdyti, remiant Ukrainos integraciją į Europos Sąjungą. Pagalbos išmokėjimas bus siejamas su išankstinėmis sąlygomis ir politikos sąlygomis, kurios bus nustatytos Komisijos ir Ukrainos susitarimo memorandume (toliau – susitarimo memorandumas). Tos sąlygos turėtų atitikti Ukrainos plane nustatytus kokybinius ir kiekybinius veiksmus.

ES įnašas teikiant išskirtinę MFP suteiks Ukrainai fiskalinio manevravimo galimybių, kad ji galėtų priimti sprendimus dėl išlaidų atsižvelgdama į neatidėliotinus poreikius, be kita ko, gaivinti ekonomiką ir atstatyti šalį, taip pat gintis nuo Rusijos agresijos karo. Atsižvelgiant į tai, tikslinga, kad Ukraina prisiimtų įsipareigojimą skatinti bendradarbiavimą su Sąjunga Ukrainos gynybos pramonės atsigavimo, atstatymo ir modernizavimo srityje, laikantis Europos gynybos pramonės programos ir kitų atitinkamų Sąjungos priemonių tikslų.

Siekiant užtikrinti tvirtą finansinį pagrindą, MFP paskola Ukrainai (kaip ir priemonė MFP+ ir Ukrainos priemonės, pagal kurią finansinė parama Ukrainai teikiama nuo 2023 m., paskolos dalis) turėtų būti garantuojama ES biudžeto manevringumo marža, t. y. pasinaudojant biudžeto galimybėmis, viršijant daugiametės finansinės programos (DFP) mokėjimams skirtą viršutinę ribą, tačiau neviršijant nuosavų išteklių viršutinės ribos. Taip investuotojams būtų užtikrinta aukšto lygio apsauga bei suteiktas patikinimas ir nereikėtų sudaryti atidėjinių paskoloms arba nustatyti nacionalinių garantijų, dėl kurių reikėtų keisti DFP dydį ar viršutines

ribas[8]. Todėl sprendimas dėl naujos MFP paskolos suteikimo turėtų būti priimtas iki šių metų pabaigos.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Parama pagal MFP operaciją derės su veikla, finansuojama pagal Reglamentą (ES) 2024/792[9], Reglamentą (ES) 2021/947[10] ir Reglamentą (EB) Nr. 1257/96[11], ir ją papildys, laikantis atitinkamų šių priemonių tikslų, intervencijos logikos ir taisyklių.

Visų pirma MFP paskola papildo ES pagal Ukrainos priemonę teikiamą paramą. Ypatingas dėmesys skiriamas tam, kad MFP operacija ir Ukrainos priemonė būtų įgyvendinamos nuosekliai ir viena kitą stiprintų. Visų pirma MFP paskolos suteikimas bus susietas su tinkamu susitarimo memorandume nustatytų politikos sąlygų įvykdymu, atitinkančiu kokybinius ir kiekybinius veiksmus, išdėstytus Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo[12] priede, ir visus jų pakeitimus iki susitarimo memorandumo įsigaliojimo. Be to, MFP paskolos tikslais turėtų būti taikomas pagal Ukrainos priemonę nustatytas patikimo finansų valdymo ir kontrolės mechanizmas, taip pat pagrindų susitarime pagal tą priemonę numatytos teisės, atsakomybė ir pareigos, kuriomis turėtų būti užtikrinti Sąjungos finansiniai interesai.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Parama pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą bus suderinta su ribojamųjų priemonių (sankcijų) Rusijai taikymu. Ji taip pat atitiks 2024 m. birželio 27 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, kuriose Komisija, vyriausiasis įgaliotinis ir Taryba raginami daryti pažangą darbe, kad iki šių metų pabaigos Ukrainai būtų suteiktas papildomas finansavimas paskolų, aptarnaujamų ir grąžinamų iš būsimų ypatingųjų pajamų srautų, forma, siekiant kartu su G7 partneriais patenkinti dabartinius ir būsimus Ukrainos karinius, biudžeto ir atstatymo poreikius.

Be to, 2022 m. birželio 23 d. Europos Vadovų Tarybos suteiktas šalies kandidatės statusas ir 2023 m. gruodžio 14–15 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimas pradėti stojimo derybas su Ukraina tvirtai užtikrina, kad Ukraina žengtų integracijos į Europos Sąjungą keliu. Todėl visas ES atsakas, kuriuo remiamas Ukrainos atsparumas ir atsigavimas, be kita ko, taikant skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą ir vykdant MFP operaciją (savo ruožtu derėsiančius su Ukrainos priemonės įgyvendinimu ir jį paremsiančius), taip pat bus naudingas ankstyvuoju Ukrainos pasirengimo narystei proceso etapu.

---

8 Tai įmanoma dėl 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, OL L 433I, 2020 12 22, p. 11, pakeitimo. Dėl to neapibrėžtieji įsipareigojimai, atsirandantys dėl 2023 ir 2024 m. Ukrainai leidžiamos skirti finansinės paramos, galėtų būti traktuojami taip pat, kaip finansinė parama valstybėms narėms.

9 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė.

10 2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/947, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, iš dalies keičiamas ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 466/2014/ES ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1601 ir Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009, (OL L 209, 2021 6 14, p. 1).

11 1996 m. birželio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1257/96 dėl humanitarinės pagalbos (OL L 163, 1996 7 2, p. 1).

12 2024 m. gegužės 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo, OL L 2024/1447, 2024 5 24.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

SESV 212 straipsnis yra tinkamas finansinės paramos, kurią Sąjunga teikia trečiosioms valstybėms, kurios nėra besivystančios šalys, programų teisinis pagrindas ir yra ankstesnėms MFP paskoloms naudotas teisinis pagrindas.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Subsidiarumo principo laikomasi, nes poreikio imtis bendro atsakomojo veiksmo, kad Ukrainai būtų teikiama tinkamo masto parama, patenkinti valstybės narės vienos negali, todėl dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio to geriau siekti ES lygmeniu. Pagrindinės priežastys yra fiskalinio pajėgumo ir biudžeto apribojimai, su kuriais susiduriama nacionaliniu lygmeniu, ir poreikis glaudžiai koordinuoti paramos teikėjų veiklą, kad būtų galima maksimaliai padidinti paramos mastą ir veiksmingumą, kartu sumažinant naštą Ukrainos valdžios institucijų administraciniams gebėjimams, o ji dabartinėmis aplinkybėmis labai didelė. ES turi unikalias galimybes teikti išorės pagalbą Ukrainai, kad būtų patenkinti neatidėliotini finansavimo poreikiai, visų pirma nuspėjamai, nepertraukiamai, tvarkingai ir laiku teikdama trumpalaikę ir ilgalaikę pagalbą labai palankiomis sąlygomis paskolų ir negrąžintinos finansinės paramos forma.

- **Proporcingumo principas**

Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas ir MFP operacija siūlomi kaip tikslinis atsakas į konkrečias Ukrainos aplinkybes, susidariusias dėl Rusijos agresijos karo.

Dėl besitęsiančios neišprovokuotos ir nepateisinamos Rusijos karinės agresijos reikia suteikti papildomą finansinę paramą Ukrainai, atsižvelgiant į šiame pasiūlyme aprašytus tikslus ir sąlygas.

Atsižvelgiant į didelius finansavimo poreikius ir kartu į didelį netikrumą dėl karo aplinkybių, siūloma finansinė parama Ukrainai laikoma tinkamo dydžio.

Bendra finansavimo, kuriuo galės pasinaudoti Ukraina vykdant išskirtinę MFP operaciją ir teikiant reikalavimus atitinkančias dvišales paskolas, aptarnaujamas ir grąžinamas iš būsimų ypatingųjų pajamų srautų pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą, suma atitinka G7 iniciatyvą, kuria užtikrinamas platus tarptautinės naštos pasidalijimas su partneriais, ir neviršija to, kas būtina siekiamam tikslui pasiekti, kad būtų patenkinti numatyti Ukrainos biudžeto poreikiai.

- **Priemonės pasirinkimas**

Reglamentas yra tinkama priemonė, nes juo nustatomos tiesiogiai taikomos skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo ir makrofinansinės pagalbos įgyvendinimo taisyklės.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Šis pasiūlymas parengtas atsižvelgiant į Ukrainai nuo 2015 m. teiktą makrofinansinę pagalbą. Ankstesnių MFP operacijų Ukrainoje *ex post* vertinimai atskleidžia, kad apskritai jos buvo labai aktualios savo tikslais, finansiniu paketu ir politikos sąlygomis. Visų pirma, MFP

operacijos buvo labai svarbios padedant Ukrainai spręsti jos mokėjimų balanso problemas ir įgyvendinti pagrindines struktūrines reformas, kuriomis siekta stabilizuoti ekonomiką ir padidinti jos išorės pozicijos tvarumą. Jos leido sutaupyti lėšų ir suteikė finansinės naudos, taip pat paskatino papildomos finansinės paramos teikimą ir padidino investuotojų pasitikėjimą. Nustatyta, kad su MFP operacijomis susijusios sąlygos papildė susijusias TVF programas. Jos turėjo politiškai stiprinantį poveikį, kuris padėjo sutelkti Ukrainos valdžios institucijas esminėms reformoms vykdyti, visų pirma struktūrinės politikos srityse, kurios mažiau įtrauktos į kitas tarptautinių paramos teikėjų programas.

2023 m. pagal priemonę MFP+ bendra finansinė parama pasiekė didžiausią 18 mlrd. EUR lygį ir tai, teikiant stabilią, nuspėjamą ir didelės apimties finansinę paramą, padėjo Ukrainai 2023 m. patenkinti neatidėliotinus finansavimo poreikius. Šis finansavimas buvo labai svarbus siekiant išlaikyti makroekonominį stabilumą, o pagrindinės reformų sąlygos leido plačiu mastu pagerinti šalies ekonominę struktūrą. Visų pirma tai buvo Specializuotos kovos su korupcija prokuratūros nepriklausomumo stiprinimas, teisinių institucijų veikimo gerinimas, pavyzdžiui, paskiriant kovos su korupcija institucijos vadovą ir tobulinant teisėjų atrankos procesą. Be to, Ukraina patobulino bankroto ir nemokumo sistemą, taip pat padarė didelę pažangą siekdama veiksmingesnės energetikos sistemos ir skatindama geresnę verslo aplinką.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Pasiūlymas grindžiamas tarptautinės bendruomenės raginimais ir toliau tvirtai įsipareigoti padėti Ukrainai patenkinti neatidėliotinus trumpalaikius finansavimo poreikius, taip pat remti jos ilgalaikius atsigavimo ir atstatymo prioritetus. Jis atitinka 2024 m. birželio 14 d. Apulijoje įvykusiame G7 aukščiausiojo lygio susitikime prisiimtą įsipareigojimą imtis Ypatingųjų pajamų naudojimo paskoloms Ukrainai spartinimo iniciatyvos, kad iki 2024 m. pabaigos Ukrainai būtų suteiktas apie 50 mlrd. USD papildomas finansavimas. Rengdamos šį pasiūlymą, Komisijos tarnybos konsultavosi su tarptautinėmis finansų įstaigomis ir kitais dvišaliais (įskaitant valstybes nares ir G7 nares) ir daugiašaliais paramos teikėjais, turinčiais didelę patirtį, be kita ko, Ukrainos ekonomikos srityje. Komisija taip pat nuolat palaikė ryšius su Ukrainos valdžios institucijomis.

Surengti oficialių konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis nebuvo įmanoma, nes pasiūlymą reikėjo parengti skubiai, kad teisėkūros institucijos jį galėtų priimti laiku ir jis būtų pradėtas įgyvendinti iki 2024 m. pabaigos. Tai leis pasinaudoti finansavimo galimybėmis, kurios nustos galioti 2024 m. pabaigoje, taip pat reaguoti į naujus ir didėjančius dėl Rusijos agresijos karo atsiradusius ekonominius ir finansinius poreikius, kuriuos reikės patenkinti, taip pat į atsigavimo ir atstatymo poreikius. ES užtikrins tinkamą tikslų ir veiksmų, įgyvendinamų pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą ir MFP operaciją, komunikaciją ir matomumą Ukrainoje, Sąjungoje ir už jos ribų.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Pasiūlymas grindžiamas trisdešimties metų patirtimi teikiant makrofinansinę pagalbą ir Sąjungos išorės veiksmų rėmimo patirtimi.

Komisija šį pasiūlymą grindė nuodugnia Ukrainos finansinių poreikių ir platesnės makrofinansinės padėties analize, be kita ko, remdamasi tarptautinių finansų įstaigų ir kitų kompetentingų tarptautinių institucijų pateikta informacija. Apie naujausias Ukrainos finansavimo poreikių prognozes buvo reguliariai diskutuojama tarptautiniuose forumuose, pavyzdžiui, G7 ir paramos Ukrainai teikėjų platformoje, taip pat buvo nuolat palaikomi tiesioginiai ryšiai su Ukrainos valdžios institucijomis.

- **Poveikio vertinimas**

Dėl pasiūlymo, kuriuo siekiama iki metų pabaigos suteikti skubią pagalbą kariaujančiai šaliai, skubumo poveikio vertinimas negalėjo būti atliktas. Poreikių, kuriuos siūloma padengti paskolomis, remiamomis pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą (įskaitant pačią MFP operaciją), *ex ante* vertinimas, be kita ko, grindžiamas naujausiais Tarptautinio valiutos fondo duomenimis. Parama pagal MFP operaciją turėtų būti grindžiama nuo 2015 m. įgyvendintų Ukrainai skirtų MFP operacijų, taip pat 2022 m. vykdytų skubių ir išskirtinių MFP operacijų ir 2023 m. priemonės MFP+ rezultatais konkrečiomis vykstančio karo aplinkybėmis. Be to, MFP paskolos politikos sąlygos turėtų derėti su Ukrainos plano veiksmais ir toliau stiprinti paskatas jį įgyvendinti.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Šis pasiūlymas nėra susijęs su reglamentavimo tinkamumu ir supaprastinimu.

- **Pagrindinės teisės**

Paramos pagal MFP paskolą teikimo Ukrainai išankstinė sąlyga yra ta, kad Ukraina turi toliau taikyti veiksmingus demokratinius mechanizmus ir gerbti institucijas, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, ir laikytis teisinės valstybės principo, taip pat gerbti žmogaus teises, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises.

Ukrainos valdžios institucijų įsipareigojimas vykdyti reformas ir tvirta politinė valia yra teigiamas ženklas ir tą visų pirma patvirtina 2022 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos suteiktas šalies kandidatės statusas ir 2023 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos sprendimas pradėti stojimo derybas su Ukraina, sėkmingas atnaujintų struktūrinės politikos sąlygų, susijusių su naujausiomis MFP operacijomis, skirtomis Ukrainai, ir Ukrainos plano įgyvendinimo pradžia, laikymasis. Prasidėjus Rusijos agresijai, Ukrainos valdžios institucijos demonstruoja įspūdingą atsparumą ir neprarado ryžto skaidriai vykdyti šias reformas, vadovaudamosi ES standartais ir siekdamos šalies integracijos į Europos Sąjungą.

Todėl laikoma, kad šiuo metu išankstinė MFP operacijos sąlyga yra tenkinama. Be to, tai, kad ši išankstinė sąlyga būtų tenkinama nuolatos, bus papildomai užtikrinama konkrečiomis sąlygomis, kurios bus nustatytos būsimame paskolos susitarime dėl MFP operacijos. Ta pati išankstinė paramos sąlyga taikoma įgyvendinant Ukrainos planą.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas visiškai atitinka 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų viršutines ribas.

Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmui finansuoti reikia patikslinti centrinių vertybinių popierių depozitoriumų finansinio įnašo paskirstymo, nustatyto pagal Sąjungos ribojamąsias priemones, taisykles. Pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalį sumos, pervestos skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmui, sudarys išorės asignuotąsias pajamas. Be to, skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas gali būti finansuojamas iš sumų, gautų kaip papildomi finansiniai įnašai iš valstybių narių, trečiųjų valstybių ar kitų šaltinių. Pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio atitinkamai 2 dalies a punkto ii papunktį, d ir e punktus tokie įnašai sudarys išorės asignuotąsias pajamas.

Išskirtinė MFP paskola – viena dalimi suteiksima iki 35 mlrd. EUR paskolų parama, kuria galima pasinaudoti iki 2024 m. gruodžio 31 d. Tam reikia, kad 2024 m. Ukraina įvykdytų atitinkamas sąlygas.

Lėšos gali būti išmokėtos viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Visos jos bus išmokėtos ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d.

Daugiau informacijos apie poveikį biudžetui pateikiama prie šio pasiūlymo pridedamoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Siekdama įgyvendinti skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą, Komisija sudarys susitarimą su Ukraina, kuriame bus nustatytos negrąžintinos finansinės paramos gavimo bei naudojimo sąlygos ir įpareigojimai.

Be to, Ukrainos biudžeto poreikiams patenkinti Europos Sąjunga turėtų suteikti jai išskirtinę MFP paskolą, taip prisidėdama prie Ukrainos tarptautinių partnerių, visų pirma 2024 m. birželio mėn. Apulijoje G7 vadovų nurodytų pastangų. Parama padės padengti likusį Ukrainos išorės finansavimo deficitą 2024–2025 m. ir ją planuojama išmokėti viena dalimi, kuri gali būti išmokėta keliomis išmokomis. Paramos išmokėjimas viena dalimi priklausys nuo to, ar patenkinamai įvykdytos politikos sąlygos, dėl kurių susitarta susitarimo memorandume ir kurios nurodytos šiame pasiūlyme. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su nacionalinėmis valdžios institucijomis, stebės atitinkamus pokyčius ir susitarimo memorandume sutartų reikalavimų ir politikos sąlygų taikymą. Paramą tvarkys Komisija. Laikantis pagal Ukrainos priemonę sudaryto pagrindų susitarimo, taikomos konkrečios Finansinio reglamento nuostatas atitinkančios sukčiavimo ir kitų pažeidimų prevencijos nuostatos. Be to, MFP paskolai bus taikomos pagal Ukrainos planą, nustatytą 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė, pasiūlytos valdymo ir kontrolės sistemos.

Galiausiai Komisija pateiks Europos Parlamentui ir Tarybai Sąjungos paramos Ukrainai pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą ir MFP operaciją įgyvendinimo ataskaitą, įskaitant vertinimą. Ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio 31 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateiks *ex post* vertinimo ataskaitą, kurioje įvertinama pagal MFP operaciją suteiktos Sąjungos paramos rezultatai bei veiksmingumas ir jos indėlio siekiant paramos tikslų mastas.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Reglamento I skyriuje išdėstytos bendrosios nuostatos.

1 straipsnyje nustatytas reglamento dalykas, t. y. skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo sukūrimas ir išskirtinės makrofinansinės pagalbos teikimas Ukrainai.

2 straipsnyje pateiktos reglamente vartojamų terminų apibrėžtys.

Reglamento II skyrius skirtas skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmui.

3 straipsnyje apibrėžtas skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo tikslas.

4 straipsnyje aprašytas paramos finansavimas pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą, įskaitant tai, kaip valstybės narės ir suinteresuotosios trečiosios valstybės bei šalys gali prisidėti prie skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo.

5 straipsnyje aprašyta teikiama parama pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą.

6 straipsnyje nustatyti atitikties reikalavimams kriterijai, pagal kuriuos Komisija vertins, ar dvišalė paskola atitinka skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo reikalavimus, ir nustatyta, kad dvišalių paskolų atitiktį skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo reikalavimams tvirtina Komisija.

7 straipsnyje nustatyta, kad Komisija su Ukraina sudarys susitarimą dėl skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo įgyvendinimo, ir pateikta informacija apie jo turinį ir pakeitimus.

8 straipsnyje nustatyta, kaip parama išmokama pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą.

Reglamento III skyrius susijęs su išskirtine makrofinansine pagalba.

9 straipsnyje aprašyta pagal Sąjungos makrofinansinę pagalbą teikiama parama, įskaitant jos formą, įgyvendinimą ir galimybę ja pasinaudoti.

10 straipsnyje nustatyta Sąjungos makrofinansinės pagalbos suma.

11 straipsnyje nustatyta, kad turi būti laikomasi išankstinių sąlygų, būtinų makrofinansinei pagalbai išmokėti.

12 straipsnyje nustatyta, kad Komisija su Ukraina sudarys susitarimo memorandumą, ir pateikta informacija apie jo turinį ir laiką.

13 straipsnyje nustatytos MFP paskolos suteikimo sąlygos ir procesas.

14 straipsnyje Komisijai suteikti įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis reikiamų lėšų kapitalo rinkose arba iš finansų įstaigų.

15 straipsnyje reglamentuotas MFP paskolos susitarimas ir jo turinys.

16 straipsnyje reglamentuotas valdymas taikant komiteto procedūras.

Reglamento IV skyriuje išdėstytos baigiamosios nuostatos.

17 straipsnyje reglamentuotas informacijos teikimas Europos Parlamentui ir Tarybai.

18 straipsnyje nustatyta įsigaliojimo data.

2024/0234 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo sukuriamas skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas ir Ukrainai suteikiama išskirtinė makrofinansinė pagalba

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 212 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) 2022 m. vasario 24 d. prasidėjus neišprovokuotam ir nepateisinamam Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą, Sąjunga, jos valstybės narės ir Europos finansų įstaigos sutelkė precedento neturinčią paramą Ukrainos ekonominiam, socialiniam ir finansiniam atsparumui didinti. Ta parama apima Sąjungos biudžeto, įskaitant išskirtinę makrofinansinę pagalbą, paramą ir Europos investicijų banko (toliau – EIB) bei Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (toliau – ERPB) paramą, visiškai arba iš dalies garantuojamą Sąjungos biudžeto lėšomis, taip pat papildomą valstybių narių finansinę paramą;

(2) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2463[13] Sąjungos suteikta iki 18 mlrd. EUR makrofinansinės pagalbos suma buvo laikoma tinkamu atsaku siekiant padengti Ukrainos finansavimo deficitą 2023 m. ir padėjo sutelkti didelį finansavimą iš kitų paramos teikėjų ir tarptautinių finansų įstaigų. Tai labai prisidėjo prie Ukrainos makroekonominio ir finansinio atsparumo kritiniu metu;

(3) užtikrinant koordinavimą ir veiksmingumą, 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/792[14] kaip išskirtinė vidutinio laikotarpio priemonė, apimanti Sąjungos Ukrainai teikiamą dvišalę paramą, nustatyta Ukrainos priemonė. 2024–2027 m. laikotarpiu Ukrainos priemonė padeda tenkinti Ukrainos finansavimo poreikius ir prisideda prie jos atsigavimo, atstatymo ir modernizavimo poreikių, kartu remiamos Ukrainos pastangos vykdyti reformas siekiant narystės Sąjungoje. Ukrainos priemone įgyvendinamas tvirtas Sąjungos įsipareigojimas toliau teikti finansinę paramą Ukrainai ir jos žmonėms;

(4) dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą šalis patyrė didžiulę žalą, o apskaičiuotos atsigavimo ir atstatymo išlaidos, 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis, vertinamos 486 mlrd. USD suma[15]. Be to, Ukraina prarado galimybę patekti į tarptautines finansų rinkas, smarkiai sumažėjo jos viešosios pajamos, o viešosios išlaidos gerokai išaugo. Atsižvelgiant į tai, galima teigti, kad ateinančių metų finansavimo poreikiai bus didžiuliai;

(5) 2023 m. kovo 30 d. Tarptautinis valiutos fondas (toliau – TVF) susitarė su Ukraina dėl 15,6 mlrd. USD vertės ketverių metų programos pagal išplėstinę fondo priemonę (IFP), kuria siekiama išlaikyti ekonominį ir finansinį stabilumą esant itin dideliam netikrumui, atkurti skolos tvarumą ir skatinti reformas, kuriomis remiamas Ukrainos atsigavimas po karo. Programa, kartu su G7 vadovų, Sąjungos ir kitų paramos teikėjų finansavimo garantijomis, siekiama patenkinti Ukrainos mokėjimų balanso finansavimo poreikius ir atkurti vidutinės trukmės išorės gyvybingumą. Iki šiol Ukrainoje sėkmingai užbaigtos keturios IPF peržiūros, o tai rodo tvirtą Ukrainos valdžios institucijų įsipareigojimą vykdyti reformas ir apdairią politiką. TVF skaičiavimu, pradinis finansavimo deficitas programos laikotarpiu siekia iš viso 121,9 mlrd. USD;

(6) atsižvelgdamas į itin didelį netikrumą dėl perspektyvų, TVF, vykstant ketvirtajai programos peržiūrai, taip pat pateikė atnaujintą pesimistinį scenarijų, kuriame atsižvelgiama į ekonominį sukrėtimą dėl intensyvesnio karo, kuris tęsis ir 2025 m. Pagal šį pesimistinį scenarijų bendras finansavimo deficitas per TVF programos

---

13 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2463, kuriuo nustatoma paramos Ukrainai teikimo 2023 m. priemonė (makrofinansinė pagalba +), (OL L 322, 2022 12 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj).

14 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė, (OL L, 2024/792, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

15 Ukraine - Third Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA3); February 2022 – December 2023.

laikotarpį gali padidėti iki 140,7 mlrd. USD dėl neigiamo poveikio ekonominėms nuotaikoms, migracijai, didėjančiam spaudimui energijos tiekimui, sumažėjusiems eksporto pajėgumams ir ypač gynybos išlaidoms. Atsižvelgiant į tebesitęsiantį intensyvų karą ir žalą, kurią Ukrainos ypatingos svarbos civilinės infrastruktūros objektams padarė agresorės Rusijos vis dažnesni didelio masto išpuoliai, Ukraina turi sutelkti daug papildomų išteklių savo biudžeto ir ilgalaikiams atsigavimo ir atstatymo prioritetams įgyvendinti. Dėl šios priežasties ir dėl to, kad likęs finansavimo deficitas ir toliau viršija Sąjungos ir kitų paramos teikėjų bei institucijų, įskaitant TVF, jau suteiktus išteklius, Sąjunga turėtų toliau tinkamai reaguoti;

(7) G7 vadovai 2024 m. birželio 14 d. komunikate dar kartą patvirtino tvirtą paramą Ukrainai ir savo tvirtą įsipareigojimą padėti Ukrainai patenkinti savo neatidėliotinus trumpalaikius finansavimo poreikius, taip pat remti jos ilgalaikius atsigavimo ir atstatymo prioritetus. Šiuo tikslu G7 vadovai paskelbė Ypatingųjų pajamų naudojimo paskoloms Ukrainai spartinimo iniciatyvą, kad iki 2024 m. pabaigos Ukrainos kariniams, biudžeto ir atstatymo poreikiams patenkinti būtų suteiktas apie 50 mlrd. USD papildomas finansavimas. G7 vadovai paskelbė ketinantys teikti finansavimą, kuris bus aptarnaujamas ir grąžinamas iš būsimų ypatingųjų pajamų, gaunamų imobilizavus Europos Sąjungoje ir kituose atitinkamuose jurisdikciją turinčiuose subjektuose saugomą Rusijos valstybės turtą, srautų;

(8) 2024 m. birželio 27 d. išvadose Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją, vyriausiąjį įgaliotinį ir Tarybą daryti pažangą darbe, kartu atsižvelgiant į visus atitinkamus teisinius ir finansinius aspektus, kad iki metų pabaigos Ukrainai būtų suteiktas papildomas finansavimas paskolų, aptarnaujamų ir grąžinamų panaudojant būsimus ypatingųjų, pajamų srautus, forma, siekiant kartu su G7 partneriais, kaip aptarė G7 vadovai, padėti patenkinti dabartinius ir būsimus Ukrainos karinius, biudžeto ir atstatymo poreikius. Europos Vadovų Taryba taip pat nurodė, kad pagal Sąjungos teisę Rusijos turtas turėtų likti imobilizuotas tol, kol Rusija nutrauks agresijos karą prieš Ukrainą ir kompensuos jai šio karo padarytą žalą;

(9) atsižvelgiant į tebesitęsiančią Rusijos agresiją prieš Ukrainą, būtina užtikrinti, kad Ukrainai būtų teikiama pakankama ir nuolatinė finansinė parama. Tuo tikslu reikėtų sukurti skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą, kad Ukrainai būtų teikiama negrąžintina finansinė parama, siekiant šiai šaliai padėti grąžinti jai paremti suteiktas paskolas. Tas skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas turėtų gauti išteklių, be kita ko, iš būsimo ypatingojo pelno, gaunamo iš imobilizuoto Rusijos turto, srautų, ir tas lėšas reguliariai išmokėti Ukrainai, kad būtų padengta paskolų pagrindinė suma, palūkanos ir bet kokios kitos susijusios išlaidos. Be to, kad pati Sąjunga galėtų tiesiogiai padėti Ukrainai patenkinti savo finansinius poreikius, Sąjunga turėtų teikti Ukrainai išskirtinę makrofinansinę pagalbą (toliau – MFP), o ta išskirtinė MFP turėtų būti remiama pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą;

(10) Tarybos sprendime (BUSP) 2024/1470[16], kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas 2014/512/BUSP, nurodyta, kad „ribojamosios priemonės, susijusios su sandorių, susijusių su Rusijos centrinio banko rezervų ir turto valdymu, draudimu,

[16] 2024 m. gegužės 21 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2024/1470, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/512/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, (OL L, 2024/1470, 2024 5 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1470/oj).

turėtų būti taikomos tol, kol Rusija nutrauks agresijos karą prieš Ukrainą ir atlygins Ukrainai šio karo padarytą žalą“;

(11) 2024 m. gegužės 21 d. Taryba iš dalies pakeitė Tarybos reglamentą (ES) Nr. 833/2014[17], kuriuo įgyvendinamos tam tikros Sprendime (BUSP) 2024/1470 numatytos priemonės. Tos priemonės, be kita ko, yra taisyklės, kaip grynasis pelnas, gaunamas iš nenumatytų ir ypatingųjų pajamų, kurias centriniai vertybinių popierių depozitoriumai gauna įgyvendindami Tarybos sprendimo 2014/512/BUSP[18] 1a straipsnio 4 dalyje ir Reglamento (ES) Nr. 833/2014 5a straipsnio 4 dalyje nustatytą draudimą, turėtų būti skirtas Ukrainai remti, be kita ko, pagal Sąjungos programas, kurios finansuojamos iš Sąjungos biudžeto, laikantis taikytinų sutartinių įsipareigojimų bei Sąjungos ir tarptautinės teisės ir koordinuojant veiksmus su partneriais. Visų pirma, centriniai vertybinių popierių depozitoriumai, saugantys Rusijos centrinio banko turtą ir atsargas, kurių bendra vertė yra didesnė nei 1 mln. EUR, turėtų Sąjungai pervesti finansinį įnašą, lygų 99,7 % ypatingojo grynojo pelno, atsiradusio dėl Rusijos turto imobilizavimo ir sukaupto nuo 2024 m. vasario 15 d.;

(12) šis įnašas mokėtinas tol, kol taikomos ribojamosios priemonės, susijusios su sandorių, susijusių su Rusijos centrinio banko turto ir atsargų valdymu, draudimu, taigi tol, kol Rusija nutrauks agresijos karą prieš Ukrainą ir atlygins Ukrainai šio karo padarytą žalą;

(13) [...] centrinių vertybinių popierių depozitoriumų mokėtinų finansinių įnašų sumų, kurios turi būti naudojamos Ukrainai remti pagal Sprendime (BUSP) 2014/512 nustatytas Sąjungos programas, procentinė dalis buvo patikslinta iki [...] %. Tą pačią dieną Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 XLI priede nustatytas finansinio įnašo, sumokėto į Sąjungos biudžetą kaip išorės asignuotosios pajamos, sumų paskirstymas buvo patikslintas, kad [...] % to įnašo būtų skirta skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmui. Todėl Sąjunga ėmėsi būtinų veiksmų, kad užtikrintų tolesnį finansinio įnašo naudojimą skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmui;

(14) ypatingosios pajamos, gautos imobilizavus Rusijos valstybės turtą, saugomą kituose nei Europos Sąjunga atitinkamuose jurisdikciją turinčiuose subjektuose, gali būti skiriamos skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmui remti. Šiuo tikslu prie skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo turėtų galėti prisidėti trečiosios valstybės ar kiti šaltiniai. Be to, prie skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo valstybės narės gali prisidėti savanoriškai, visų pirma pajamomis, kurias valstybė gauna imobilizavus Rusijos valstybės turtą. Tokie įnašai turėtų sudaryti išorės asignuotąsias pajamas, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046[19] (toliau – Finansinis reglamentas) 21 straipsnio 2 dalies a

---

17 2014 m. liepos 31 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 833/2014 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, (OL L 229, 2014 7 31, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj).

18 2014 m. liepos 31 d. Tarybos sprendimas 2014/512/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, (OL L 229, 2014 7 31, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/512/oj).

19 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei

punkto ii papunktyje ir d bei e punktuose. Be to, trečiosios valstybės savo jurisdikcijoje gali tiesiogiai naudoti ypatingąsias pajamas, gautas imobilizavus Rusijos valstybės turtą, kad sumažintų bet kokios atitinkamos Ukrainai suteiktos dvišalės paskolos grąžinimo poreikius ir taip paremtų skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą, sumažindamos bendrą paramos, kurios reikėtų tai paskolai, dydį;

(15) parama pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą turėtų būti leista naudotis bendrai paskolos, kurią Ukraina paima pasirašydama MFP paskolos susitarimą, taip pat pagal dvišalių paskolų susitarimus su skolintojais, veikiančiais pagal G7 inicijuotą Ypatingųjų pajamų naudojimo paskoloms Ukrainai spartinimo iniciatyvą, kaip įtvirtinta 2024 m. birželio 14 d. Apulijoje priimtame G7 komunikate, pagrindinei sumai, palūkanoms ir bet kokioms kitoms susijusioms išlaidoms padengti;

(16) parama pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą turėtų būti galima naudotis ir ji turėtų būti teikiama taip, kad vienodos naudojimosi galimybės būtų užtikrintos tiek dvišaliams skolintojams, tiek Sąjungos išskirtinei MFP paskolai. Tai, kad dvišalės paskolos teikiamos per tarpininką, nereiškia, kad jos negali atitikti reikalavimų šio reglamento tikslais. Negrąžintina finansinė parama turėtų būti paskirstoma Ukrainai, kad ji grąžintų MFP paskolą ir reikalavimus atitinkančias dvišales paskolas, proporcingai pagal atitinkamos paskolos pagrindinę sumą, palyginti su MFP paskolos ir visų reikalavimus atitinkančių dvišalių paskolų pagrindinių sumų suma. Kai Ukraina visiškai grąžins atitinkamas paskolas, įskaitant palūkanas ir bet kokias kitas susijusias išlaidas, toks paskirstymas turėtų būti patikslinamas, kad bet kokie būsimi ištekliai būtų paskirstomi likusioms paskoloms proporcingai pagal MFP paskolos arba reikalavimus atitinkančios dvišalės paskolos pagrindinę sumą, palyginti su visų likusių paskolų pagrindinių sumų suma. Kiekvienos paskolos pagrindinė suma turėtų būti laikoma pradine pagrindine suma, dėl kurios įsipareigota atitinkamuose paskolos dokumentuose, ir neturėtų būti atsižvelgiama į kitus veiksnius, pavyzdžiui, grąžinimą, papildomą finansavimą ar bet kokias kapitalizuotas sumas;

(17) siekiant užtikrinti, kad dvišalių skolintojų teikiamos dvišalės paskolos būtų greitai ir veiksmingai remiamos pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą, Komisija turėtų įvertinti dvišales paskolas, kurias skolintojai teiks pagal G7 inicijuotą Ypatingųjų pajamų naudojimo paskoloms Ukrainai spartinimo iniciatyvą, ir, kai tinkama, tai paramai pritarti. Tais atvejais, kai parengti tokių dvišalių paskolų susitarimų projektai arba jie dar neįsigaliojo, Komisija turėtų stebėti tokių susitarimų įsigaliojimą. Siekiant užtikrinti, kad dvišalės paskolos Ukrainai būtų išmokėtos laiku, dvišalių paskolų susitarimai turėtų būti pateikti Komisijai iki 2025 m. birželio 1 d. ir įsigalioti iki 2025 m. birželio 30 d.;

(18) paramos pagal skolinimo Ukraina bendradarbiavimo mechanizmą suteikimas turėtų priklausyti nuo Komisijos ir Ukrainos susitarimo dėl išsamių to mechanizmo įgyvendinimo nuostatų sudarymo ir nuo to, ar Komisija teigiamai įvertins Ukrainos pateiktą negrąžintinos finansinės paramos prašymą. Ukraina turėtų pateikti Komisijai informaciją, būtiną siekiant užtikrinti, kad pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą būtų remiamos dvišalės paskolos, neviršijant bendros atitinkamam dvišaliam skolintojui mokėtinos sumos. Išimties tvarka Komisija dėl tinkamai pagrįstų priežasčių taip pat galėtų įvertinti dvišalių skolintojų mokėjimo prašymus;

---

panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012, (OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj).

(19) be paramos pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą, siekiant paremti Ukrainos makrofinansinį stabilumą ir sumažinti Ukrainos išorės finansavimo apribojimus, visų pirma siekiant patenkinti šalies finansavimo poreikius, turėtų būti suteikta išskirtinė MFP paskola. Kadangi tie finansavimo poreikiai skubūs, MFP paskola turėtų būti leista naudotis 2024 m.;

(20) pagal MFP parama turėtų būti suteikta kaip iki 35 mlrd. EUR vertės paskola. Siekiant patenkinti galimus prašymus dėl paramos dvišalėms paskoloms pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą ir kartu užtikrinti patikimą pagal šį reglamentą teikiamos Sąjungos paramos finansų valdymą, MFP paskolos suma turėtų būti patikslinta atsižvelgiant į dvišales paskolas Ukrainai, patvirtintas kaip atitinkančias reikalavimus pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą, ir pagrindinę sumą, nurodytą trečiųjų valstybių ketinimų dokumentuose, Komisijai perduotuose pagal G7 inicijuotą Ypatingųjų pajamų naudojimo paskoloms Ukrainai spartinimo iniciatyvą. Šis patikslinimas turėtų būti atliekamas, jei bendra visų paskolų, kurioms buvo prašoma paramos pagal šį reglamentą, suma viršytų 45 mlrd. EUR;

(21) parama Ukrainai suteikiant MFP paskolą turėtų papildyti Sąjungos paramą, teikiamą pagal Reglamentą (ES) 2024/792. Kai įmanoma, Komisija turėtų stengtis kuo labiau sumažinti Ukrainai tenkančią administracinę ir ataskaitų teikimo naštą;

(22) parama Ukrainai suteikiant MFP paskolą turėtų būti teikiama su išankstine sąlyga, kad Ukraina toliau puoselės ir taikys veiksmingus demokratinius mechanizmus, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, taip pat laikysis teisinės valstybės principo ir užtikrins, kad būtų gerbiamos žmogaus teisės, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises. Ta išankstinė sąlyga taip pat turėtų būti taikoma prašymams išmokėti lėšas pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą, nes jie susiję su MFP paskola. Ta pati išankstinė sąlyga taikoma paramai, teikiamai pagal Reglamentą (ES) 2024/792, ir Komisija turėtų abiejų priemonių vertinimą atlikti kartu;

(23) Komisija turėtų tinkamai atsižvelgti į Tarybos sprendimą 2010/427/ES[20] ir, kai tikslinga, į Europos išorės veiksmų tarnybos vaidmenį;

(24) pagal šį reglamentą suteikiama MFP paskola turėtų būti susieta su politikos sąlygomis, kurios bus nustatytos Komisijos ir Ukrainos susitarimo memorandume (toliau – susitarimo memorandumas). Šios sąlygos turėtų atitikti kokybinius ir kiekybinius veiksmus, išdėstytus Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447[21] priede, ir visus jų pakeitimus, padarytus iki susitarimo memorandumo priėmimo. Be to, į susitarimo memorandumą turėtų būti įtrauktas Ukrainos įsipareigojimas skatinti bendradarbiavimą su Sąjunga Ukrainos gynybos pramonės atsigavimo, atstatymo ir modernizavimo srityje, laikantis Europos gynybos pramonės programos ir kitų atitinkamų Sąjungos programų tikslų. Taip pat reikėtų imtis būtinų veiksmų dvišalių paskolų, įskaitant išskirtinę MFP paskolą, koordinavimui ir papildomumui su kitais paramos teikėjais užtikrinti. Šiuo atžvilgiu reikėtų pasinaudoti paramos Ukrainai teikėjų platforma – jau sukurtu tokio keitimosi informacija forumu;

(25) siekiant užtikrinti vienodas įgyvendinimo sąlygas ir veiksmingumą, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai dėl tokių sąlygų derėtis su Ukrainos valdžios institucijomis,

---

[20] 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimas 2010/427/ES, kuriuo nustatoma Europos išorės veiksmų tarnybos struktūra ir veikimas, (OL L 201, 2010 8 3, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj).

[21] 2024 m. gegužės 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo (OL L, 2024/1447, 2024 5 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

prižiūrint valstybių narių atstovų komitetui pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011[22]. Kadangi 90 mln. EUR viršijančios paramos poveikis gali būti didelis, tą ribą viršijančioms operacijoms būtų tikslinga taikyti nagrinėjimo procedūrą. Atsižvelgiant į Sąjungos makrofinansinės pagalbos Ukrainai sumą, nagrinėjimo procedūra turėtų būti taikoma priimant susitarimo memorandumą, taip pat mažinant pagalbą ar ją nutraukiant;

(26) viena dalimi suteikti MFP paskolą turėtų būti leidžiama su sąlyga, kad Komisija teigiamai įvertins Ukrainos pateiktą negrąžintinos finansinės paramos prašymą. Susitarimo memorandume nustatytų politikos sąlygų vertinimas neturėtų daryti poveikio suderintų sąlygų pagal kitas Sąjungos programas ir priemones įvykdymo vertinimui;

(27) atsižvelgdama į patikimo finansų valdymo principą ir siekdama palengvinti Ukrainos valdžios institucijų vykdomą likvidumo valdymą bei užtikrinti nuspėjamumą, Komisija turėtų užtikrinti, kad dalinės išmokos būtų išmokamos 2024 ir 2025 m., kuo labiau vengiant, kad labai skirtųsi kas ketvirtį išmokamos sumos. Tų dalinių išmokų mokėjimo laikas turėtų, kai įmanoma, būti suderintas su paskolos arba negrąžintinos finansinės paramos pagal Ukrainos priemonės I ramstį išmokėjimo pagal Reglamentą (ES) 2024/792 laiku. Be to, tikslinga numatyti galimybę iš naujo įvertinti Ukrainos finansavimo poreikius ir sumažinti paskolos paramą arba nutraukti jos teikimą, jei tie poreikiai, palyginti su pradinėmis prognozėmis, iš esmės sumažėtų naudojimosi MFP parama laikotarpiu;

(28) į paskolos susitarimą, kurį turi sudaryti Komisija ir Ukrainos valdžios institucijos, turėtų būti įtrauktos nuostatos, suderintos su teisėmis, atsakomybe ir pareigomis, numatytomis 2024 m. birželio 20 d. įsigaliojusiame Reglamento (ES) 2024/792 9 straipsnyje nurodytame ES ir Ukrainos pasirašytame pagrindų susitarime. Tai užtikrins, kad su Sąjungos išskirtine makrofinansine pagalba susiję finansiniai Sąjungos interesai būtų apsaugoti veiksmingai, imantis tinkamų priemonių, susijusių su sukčiavimo, korupcijos ir bet kokių kitų pažeidimų, susijusių su ta pagalba, prevencija ir kova su jais. Be to, pagal Finansinį reglamentą Komisijai, OLAF, Europos Audito Rūmams ir, kai taikytina, Europos prokuratūrai bus suteiktos būtinos teisės ir prieiga, įskaitant teises ir prieigą, kurias, kai aktualu, suteikia trečiosios šalys, dalyvaujančios įgyvendinant Sąjungos lėšas išskirtinės makrofinansinės pagalbos teikimo laikotarpiu ir jam pasibaigus. Laikydamasi pagrindų susitarime nustatytų procedūrų, Ukraina taip pat turėtų pranešti Komisijai apie su lėšų naudojimu susijusius pažeidimus;

(29) atsižvelgiant į Ukrainos finansavimo poreikius, finansinę pagalbą Ukrainai tikslinga organizuoti pagal diversifikuotą finansavimo strategiją, numatytą Finansinio reglamento 220a straipsnyje ir nustatytą kaip bendrą finansavimo metodą, kuris, kaip tikimasi, padidins Sąjungos obligacijų likvidumą ir Sąjungos emisijų patrauklumą bei ekonominį efektyvumą;

[22] 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai, (OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(30) nukrypstant nuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/947[23] 31 straipsnio 3 dalies, finansinis įsipareigojimas dėl paskolų pagal šį reglamentą neturėtų būti remiamas tuo reglamentu numatyta išorės veiksmų garantija. Pagal šį reglamentą teikiama parama paskolų forma turėtų būti finansinė parama, kaip tai suprantama Finansinio reglamento 220 straipsnio 1 dalyje. Atsižvelgiant į tai, kad MFP paskolos finansinė parama galima 2024 m. ir ją leidžiama teikti pagal Finansinio reglamento 220 straipsnio 1 dalį, tikslinga, kad finansinės paramos Ukrainai garantija būtų mobilizuota viršijant daugiametės finansinės programos (DFP) viršutines ribas, bet neviršijant Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053[24] 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų viršutinių ribų pagal Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093[25] 2 straipsnio 3 dalį. Atsižvelgiant į finansinę riziką ir biudžeto padengimą, pagal šį reglamentą teikiamai paramai paskolų forma, kuriai siūloma taikyti garantiją viršijant DFP viršutines ribas, atidėjiniai neturėtų būti sudaromi ir, nukrypstant nuo Finansinio reglamento 211 straipsnio 1 dalies, atidėjinių norma neturėtų būti nustatoma;

(31) atsižvelgiant į sudėtingą padėtį, susidariusią dėl Rusijos agresijos karo, ir siekiant remti Ukrainos pastangas siekti ilgalaikio stabilumo, Sąjungai tikslinga Ukrainai paskolas suteikti labai palankiomis sąlygomis nustatant pakankamai ilgą terminą, kad būtų pasinaudota galimybe suteikti garantiją viršijant nustatytas ribas;

(32) Sąjungos paramą Ukrainai pagal šį reglamentą turėtų tvarkyti Komisija;

(33) siekdama užtikrinti, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų stebėti, kaip įgyvendinamas šis reglamentas, Komisija turėtų juos reguliariai informuoti apie su ta parama susijusius pokyčius ir pateikti jiems atitinkamus dokumentus;

(34) užtikrindama, kad šiuo reglamentu nustatyta tvarka būtų ir toliau veiksminga, Komisija turėtų reguliariai peržiūrėti jos tinkamumą ir pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai, taip užtikrindama skaidrumą ir atskaitomybę;

(35) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011;

(36) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. suteikti paramą Ukrainai finansavimo poreikiams patenkinti, visų pirma teikiant trumpalaikę ir ilgalaikę pagalbą labai palankiomis sąlygomis paskolos ir negrąžintinos finansinės paramos forma, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jų masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

---

[23] 2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/947, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, iš dalies keičiamas ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 466/2014/ES ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1601 ir Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009, (OL L 209, 2021 6 14, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

[24] 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas, (OL L 424, 2020 12 15, p. 1). http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

[25] 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, (OL L 433I, 2020 12 22, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

(37) atsižvelgiant į skubą, atsiradusią dėl išskirtinių aplinkybių, kurias sukėlė neišprovokuotas ir nepateisinamas Rusijos agresijos karas, tikslinga aštuonių savaičių laikotarpiui taikyti išimtį, nustatytą prie Europos Sąjungos sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 4 straipsnyje;

(38) atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje, šis reglamentas turėtų įsigalioti skubos tvarka kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu sukuriamas skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas (toliau – Mechanizmas) ir Ukrainai suteikiama išskirtinė makrofinansinė pagalba siekiant jai padėti patenkinti savo finansavimo poreikius.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) Sąjungos parama – makrofinansinės pagalbos (toliau – MFP) paskola ir negrąžintina finansinė parama, teikiama pagal šį reglamentą;

2) dvišalė paskola – tiesiogiai ar netiesiogiai trečiosios valstybės skolintojos (taip pat vadinama dvišaliu skolintoju) Ukrainos naudai suteikta paskola;

3) reikalavimus atitinkanti dvišalė paskola – dvišalė paskola, Komisijos patvirtinta kaip atitinkanti Mechanizmo reikalavimus;

4) MFP paskola – išskirtinė finansinė parama, Sąjungos pagal III skyrių suteikta Ukrainai paskolos forma;

5) MFP paskolos susitarimas – paskolos susitarimas, pagal III skyrių pasirašytas Komisijos Sąjungos vardu ir Ukrainos;

6) kitos susijusios išlaidos – bet kokios išlaidos ar mokėtini mokesčiai, susiję su MFP paskola ir atitinkama dvišale paskola.

II skyrius

Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas

3 straipsnis

Tikslas

Mechanizmo tikslas – teikti Ukrainai negrąžintiną finansinę paramą siekiant jai padėti grąžinti MFP paskolą ir reikalavimus atitinkančias dvišales paskolas. Siekdamas šio tikslo, Mechanizmas gauna išteklius ir reguliariai išmoka lėšas Ukrainai, kad būtų padengta MFP paskolos ir reikalavimus atitinkančių dvišalių paskolų pagrindinė suma, palūkanos ir bet kokios kitos susijusios išlaidos. Vykdydamas operacijas Mechanizmas užtikrina vienodas naudojimosi galimybes tiek dvišaliams skolintojams, tiek Sąjungai.

4 straipsnis

Finansavimas

(1) Mechanizmui suteikiami ištekliai, kuriuos sudaro:

(a) pagal Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 XLI priedą pervestos sumos, kurios pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalį yra išorės asignuotosios pajamos, ir

(b) sumos, gautos kaip finansiniai įnašai iš valstybių narių, trečiųjų valstybių ar kitų šaltinių. Pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio atitinkamai 2 dalies a punkto ii papunktį, d ir e punktus tokie įnašai yra išorės asignuotosios pajamos.

(2) Dėl visų 1 dalies b punkte nurodytų įnašų Komisija Sąjungos vardu ir įnašo mokėtojas sudaro susitarimą dėl įnašo. Susitarime dėl įnašo visų pirma pateikiamos nuostatos dėl mokėjimo sąlygų. Komisija vienu metu nedelsdama informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie sudarytus susitarimus dėl įnašų.

5 straipsnis

Teikiama parama

(1) Negrąžintina finansinė parama pagal Mechanizmą teikiama 6–8 straipsniuose išdėstytomis sąlygomis, siekiant padėti Ukrainai mokėti toliau nurodytų paskolų pagrindinę sumą, palūkanas ir bet kokias kitas susijusias išlaidas:

(a) MFP paskolos ir

(b) reikalavimus atitinkančių dvišalių paskolų.

(2) Negrąžintina finansinė parama paskirstoma, siekiant Ukrainai padėti grąžinti 1 dalyje nurodytas paskolas, proporcingai pagal kiekvienos paskolos pagrindinę sumą, išreikštą eurais, palyginti su MFP paskolos ir visų reikalavimus atitinkančių dvišalių paskolų pagrindinių sumų, išreikštų eurais, suma. Kai Ukraina visiškai grąžina MFP paskolą arba reikalavimus atitinkančią dvišalę paskolą, įskaitant palūkanas ir bet kokias kitas susijusias išlaidas, toks paskirstymas patikslinamas, kad bet kokie būsimi ištekliai būtų paskirstomi likusioms paskoloms proporcingai pagal kiekvienos

paskolos pagrindinę sumą, išreikštą eurais, palyginti su visų likusių paskolų pagrindinių sumų, išreikštų eurais, suma.

(3) Komisija priima sprendimą, kuriuo nustato 2 dalyje numatytą paramos paskirstymą MFP paskolai ir reikalavimus atitinkančioms dvišalėms paskoloms. Komisija naudoja kiekvienos reikalavimus atitinkančios dvišalės paskolos pagrindinę sumą, išreikštą eurais, kaip nurodyta 6 straipsnio 5 dalies b punkte. Komisija iš dalies pakeičia šį sprendimą, kad nedelsdama įtrauktų kiekvieną dvišalę paskolą, kai tik įsigalioja atitinkamas dvišalės paskolos susitarimas. Komisija gali iš dalies pakeisti tą sprendimą, kad proporcingai sumažintų dvišalei paskolai skirtą sumą, jeigu ta dvišalė paskola per 6 straipsnio 2 dalies c punkte nustatytą terminą nėra visiškai išmokėta.

(4) Visa paskolų, nurodytų 1 dalyje, pagrindinių sumų suma neviršija 45 mlrd. EUR.

(5) Negrąžintina finansinė parama pagal Mechanizmą teikiama eurais.

(6) Visi mokėjimai priklauso nuo turimų 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų išteklių.

(7) Sąjunga neprisiima atsakomybės už reikalavimus atitinkančių dvišalių paskolų grąžinimą.

6 straipsnis

Komisijos įgyvendinimo sprendimas dėl dvišalių paskolų atitikties reikalavimams

(1) Jeigu Ukraina pageidauja prašyti paramos pagal Mechanizmą, padėsiančios jai grąžinti dvišalę paskolą, Ukraina ne vėliau kaip 2025 m. birželio 1 d. Komisijai pateikia atitinkamos dvišalės paskolos susitarimo tekstą.

(2) Komisija nedelsdama įvertina dvišalės paskolos atitiktį Mechanizmo reikalavimams pagal šiuos kriterijus:

(a) dvišalės paskolos susitarimas nebuvo pasirašytas iki [*pasiūlymo priėmimo data*];

(b) dvišalės paskolos susitarimo šalis veikia pagal G7 inicijuotą Ypatingųjų pajamų naudojimo paskoloms Ukrainai spartinimo iniciatyvą (ang. „Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine“) ir

(c) visa dvišalė paskola Ukrainai turi būti išmokėta iki 2027 m. gruodžio 31 d. Tokios išmokos gali būti susietos su politikos sąlygų įvykdymu.

Atlikdama vertinimą Komisija gali Ukrainos prašyti papildomos informacijos.

(3) Dvišalės paskolos susitarime nustatyta atidedamoji sąlyga, kuria nurodoma, kad toks susitarimas neįsigalioja, kol Komisija nepatvirtino dvišalės paskolos atitikties reikalavimams arba kol neįsigaliojo 7 straipsnyje nurodytas susitarimas, neužkerta kelio teigiamam dvišalės paskolos įvertinimui.

(4) Komisija dvišalės paskolos atitiktį reikalavimams patvirtina įgyvendinimo sprendimu.

(5) Komisijos įgyvendinimo sprendime pagal 4 dalį nurodoma:

(a) dvišalis skolintojas;

(b) dvišalės paskolos pagrindinė suma, išreikšta eurais; prireikus dvišalės paskolos pagrindinė suma taip pat išreiškiama atitinkamos dvišalės paskolos valiuta, dvišalei paskolai perskaičiuoti į eurus naudojant dienos euro keitimo kursą, paskelbtą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* C serijoje [*pasiūlymo priėmimo data*], ir

(c) dvišalės paskolos teigiamo įvertinimo pagrindimas.

(6) Komisijos pagal šį straipsnį patvirtintų visų dvišalių paskolų ir MFP paskolos pagrindinių sumų suma niekada neviršija 5 straipsnio 4 dalyje nurodytos sumos.

(7) Jeigu dvišalės paskolos susitarimas neįsigalioja iki 2025 m. birželio 30 d., Komisija gali panaikinti 4 dalyje nurodytą įgyvendinimo sprendimą.

(8) Jeigu vertinimas yra neigiamas, Komisija Ukrainai pateikia tinkamai pagrįstą vertinimą.

7 straipsnis

Susitarimas dėl skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo įgyvendinimo

(1) 5 straipsnyje nurodyta negrąžintina finansinė parama Ukrainai teikiama, tik kai Komisija sudaro susitarimą su Ukraina (toliau – Susitarimas dėl skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo).

(2) Susitarime dėl skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo visų pirma nustatomi šie dalykai:

(a) Ukraina įpareigojama negrąžintiną finansinę paramą naudoti MFP paskolos arba reikalavimus atitinkančių dvišalių paskolų pagrindinei sumai, palūkanoms ir bet kokioms kitoms susijusioms išlaidoms mokėti;

(b) nurodomos visų dvišalių skolintojų banko sąskaitos, į kurias Komisija atliks negrąžintinos finansinės paramos, susijusios su atitinkamomis jų suteiktomis dvišalėmis paskolomis, mokėjimus;

(c) įtraukiamos nuostatos dėl su MFP paskola susijusios negrąžintinos finansinės paramos mokėjimų, kuriomis užtikrinama, kad Sąjunga tas sumas naudotų tiesiogiai MFP paskolai grąžinti;

(d) įtraukiamos specialios nuostatos, atitinkančios 5 straipsnio 7 dalį ir užtikrinančios, kad Sąjunga nebūtų laikoma atsakinga už jokią žalą, Ukrainos arba bet kurios trečiosios šalies padarytą naudojant reikalavimus atitinkančias dvišales paskolas, be kita ko, dėl Mechanizmo įgyvendinimo, ypač tais atvejais, kai 4 straipsnio 1 dalyje nurodytos sumos laikui bėgant įvairuoja arba jų teikimas nutraukiamas;

(e) Ukraina įpareigojama iš dvišalių skolintojų gauti ir nedelsiant Komisijai pateikti:

(a) kiekvieno dvišalės paskolos susitarimo įsigaliojimo įrodymą ir

(b) kiekvienos skolos grąžinimo prievolės įvykdymo įrodymą, įskaitant, jei reikia, naudotą taikytiną perskaičiavimo kursą;

(f) Ukraina įpareigojama susitarti su kiekvienu dvišaliu skolintoju, kad bet kokia Ukrainos pateikta suma paskolai grąžinti, kuri nėra iš karto panaudojama skolos grąžinimo prievolėms įvykdyti, liktų prieinama tol, kol sueis skolos grąžinimo prievolės terminas, o visas už tą sumą sukauptas palūkanas taip pat būtų galima naudoti prievolėms pagal dvišalės paskolos susitarimą vykdyti;

(g) Ukraina įpareigojama prie kiekvieno mokėjimo prašymo pridėti:

(a) duomenis apie pagal kiekvieną dvišalės paskolos susitarimą likusias mokėtinas sumas ir

(b) duomenis apie f punkte nurodytas sumas;

(h) dvišaliams skolintojams suteikiamas aiškus leidimas išimties tvarka pateikti mokėjimo prašymą pagal 8 straipsnio 6 dalį, su sąlyga, kad dvišaliai skolintojai pateiks šios dalies g punkte nurodytą informaciją, ir

(i) bet kokie kiti Mechanizmui įgyvendinti būtini reikalavimai.

(3) Įsigaliojus bet kokiam pagal 6 straipsnio 4 dalį priimtam Komisijos sprendimui, Susitarimas dėl skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo prireikus iš dalies keičiamas.

8 straipsnis

Negrąžintinos finansinės paramos išmokėjimas

(1) Du kartus per metus Ukraina Komisijai gali pateikti negrąžintinos finansinės paramos prašymą dėl MFP paskolos ir reikalavimus atitinkančių dvišalių paskolų.

(2) Komisija Ukrainos prašymą įvertina pagal šiuos reikalavimus:

(a) 11 straipsnyje nustatytos išankstinės sąlygos, kuri taikoma tik MFP paskolai, laikymasis;

(b) patvirtinimas, kad bendra išmokų, susijusių su MFP paskola arba su kiekviena reikalavimus atitinkančia dvišale paskola, vertė kartu su visomis už jas sukauptomis palūkanomis, neviršija bendros tam skolintojui mokėtinos sumos, ir

(c) Susitarime dėl skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo nustatytų pareigų laikymasis.

(3) Priklausomai nuo to, ar turima 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų išteklių, jeigu Komisijos vertinimas yra teigiamas, ji nepagrįstai nedelsdama priima sprendimą, kuriuo leidžiama išmokėti negrąžintiną finansinę paramą, įskaitant sumą, išmokamą siekiant padėti grąžinti kiekvieną reikalavimus atitinkančią dvišalę paskolą, ir sumą, teikiamą siekiant padėti grąžinti MFP paskolą. Išmokama suma yra lygi remiantis 4 straipsnio 1 dalimi turimų išteklių sumai. Ta išmokama suma paskirstoma laikantis 5 straipsnio 3 dalyje nurodyto Komisijos sprendimo.

(4) Jeigu suma, suteikta Ukrainai siekiant padėti grąžinti MFP paskolą, yra didesnė nei grąžintina suma, perviršis gali būti naudojamas paskolai iš anksto grąžinti pagal 15 straipsnio 2 dalies e punktą arba Sąjunga jį gali pasilikti išskirtiniu tikslu – padėti grąžinti MFP paskolą ateityje. Visas už jį sukauptas palūkanas taip pat galima naudoti šiam tikslui.

(5) Jeigu Komisija prašymą įvertina neigiamai, ji nedelsdama informuoja Ukrainą ir pagrindžia savo vertinimą.

(6) Nedarant poveikio 1 ir 2 dalims, Komisija dėl tinkamai pagrįstų priežasčių išimties tvarka gali vertinti dvišalių skolintojų pateiktus mokėjimo prašymus, ypač tais atvejais, kai Komisija yra priėmusi sprendimą pagal 11 straipsnio 4 dalį arba jeigu Ukraina nesilaiko Susitarime dėl skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo nustatytų pareigų.

III skyrius

Makrofinansinė pagalba

9 straipsnis

Sąjungos išskirtinės makrofinansinės pagalbos teikimas

(1) Sąjunga Ukrainai suteikia išskirtinę makrofinansinę pagalbą, kad jai padėtų patenkinti finansavimo poreikius. Sąjungos išskirtinė makrofinansinė pagalba Ukrainai suteikiama paskolų forma. Pagalba padės sumažinti Ukrainos finansavimo deficitą, nustatytą bendradarbiaujant su tarptautinėmis finansų įstaigomis.

(2) Sąjungos išskirtinės makrofinansinės pagalbos teikimą tvarko Komisija, remdamasi savo atliktu 11 straipsnyje nurodytos išankstinės sąlygos laikymosi ir į 12 straipsnio 1 dalyje nurodytą susitarimo memorandumą įtrauktų politikos sąlygų įgyvendinimo vertinimu.

(3) MFP paskola Ukraina gali pasinaudoti iki 2024 m. gruodžio 31 d. Ją Komisija suteikia viena dalimi, kuri gali būti išmokėta viena arba keliomis išmokomis. Visos tokios dalinės išmokos išmokamos ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d.

10 straipsnis

Suma

(1) Didžiausia MFP paskolos Ukrainai suma yra 35 mlrd. EUR. Tačiau jeigu tuo metu, kai Komisija priima 13 straipsnyje nurodytą sprendimą dėl dalies suteikimo, šios didžiausios sumos ir reikalavimus atitinkančių dvišalių paskolų, kurias Komisija jau yra patvirtinusi pagal 6 straipsnį, pagrindinių sumų, taip pat trečiųjų valstybių ketinimų dokumentuose, Komisijai perduotuose pagal G7 inicijuotą Ypatingųjų pajamų naudojimo paskoloms Ukrainai spartinimo iniciatyvą, nurodytų pagrindinių sumų suma yra didesnė nei 45 mlrd. EUR, didžiausia MFP paskolos suma sumažinama perviršio verte.

(2) Jeigu Sąjungos išskirtinės makrofinansinės pagalbos teikimo laikotarpiu Ukrainos finansavimo poreikiai gerokai sumažėja, be kita ko, tuo atveju, jei Rusija Ukrainai atlygina karo padarytą žalą, Komisija, laikydamasi 16 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, gali sumažinti paramos sumą arba nutraukti jos teikimą.

(3) Maksimalus MFP paskolos terminas yra 45 metai.

11 straipsnis

Išankstinė paramos teikimo sąlyga

(1) Išskirtinės makrofinansinės pagalbos teikimo išankstinė sąlyga yra ta, kad Ukraina turi toliau puoselėti ir gerbti veiksmingus demokratinius mechanizmus, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, taip pat laikytis teisinės valstybės principo ir užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises.

(2) Komisijos tarnybos ir Europos išorės veiksmų tarnyba stebi, kaip laikomasi 1 dalyje nustatytos išankstinės sąlygos, ypač prieš dalies suteikimą ir dalinių išmokų mokėjimą, kai tinkama, deramai atsižvelgdamos į Komisijos reguliarią plėtros ataskaitą. Šiame procese Komisija atsižvelgia į atitinkamas tarptautinių organų, pavyzdžiui, Europos Tarybos ir jos Venecijos komisijos, rekomendacijas. Prieš dalies suteikimą ir dalinių išmokų mokėjimą Ukrainai Komisija informuoja Tarybą apie 1 dalyje nustatytos išankstinės sąlygos įvykdymą.

(3) Šio straipsnio 1 ir 2 dalys taikomos laikantis Tarybos sprendimo 2010/427/ES[26].

(4) 2 dalyje nurodytas vertinimas atliekamas kartu atliekant Reglamento (ES) 2024/792[27] 5 straipsnyje numatytą vertinimą.

(5) Jeigu Komisija nustato, kad išankstinės sąlygos nesilaikoma arba nebesilaikoma, ji laikinai sustabdo išskirtinės makrofinansinės pagalbos mokėjimus ir 8 straipsnyje nurodytos negrąžintinos paramos teikimą, nes ši yra susijusi su MFP paskola.

12 straipsnis

Susitarimo memorandumas

(1) Komisija susitaria su Ukraina dėl politikos sąlygų, su kuriomis turi būti susieta Sąjungos išskirtinė makrofinansinė pagalba. Tos politikos sąlygos nustatomos susitarimo memorandume.

(2) Susitarimo memorandume nustatytos politikos sąlygos atitinka kokybinius ir kiekybinius veiksmus, išdėstytus Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo priede, ir visus jų pakeitimus. Be to, susitarimo memorandume nustatytos politikos sąlygos apima įsipareigojimą skatinti bendradarbiavimą su Sąjunga Ukrainos gynybos pramonės atsigavimo, atstatymo ir modernizavimo srityje, laikantis Europos gynybos pramonės programos ir kitų atitinkamų Sąjungos programų tikslų.

(3) Komisija įgyvendinimo aktais patvirtina susitarimo memorandumo ir jo dalinių pakeitimų pasirašymą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 16 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

13 straipsnis

Sprendimas dėl suteikimo

(1) Prieš dalies suteikimą Ukraina pateikia prašymą išmokėti lėšas, kartu pridėdama ataskaitą pagal susitarimo memorandumo nuostatas.

(2) Sprendimą dėl dalies suteikimo Komisija priima įvertinusi šiuos reikalavimus:

(a) 11 straipsnyje nustatytos išankstinės sąlygos laikymąsi ir

(b) patenkinamą susitarimo memorandume nustatytų politikos sąlygų įvykdymą.

---

[26] 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimas 2010/427/ES, kuriuo nustatoma Europos išorės veiksmų tarnybos struktūra ir veikimas, (OL L 201, 2010 8 3, p. 30).

[27] 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė, (OL L, 2024/792, 2024 2 29).

(3) Dalinių išmokų mokėjimo laikas gali būti suderintas su paskolos arba negrąžintinos finansinės paramos pagal Ukrainos priemonės I ramstį išmokėjimo pagal Reglamentą (ES) 2024/792 laiku.

14 straipsnis

Skolinimosi ir skolinimo operacijos

(1) Siekiant finansuoti išskirtinę makrofinansinę pagalbą, pagal Finansinio reglamento 220a straipsnį Komisijai suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis reikiamų lėšų kapitalo rinkose arba iš finansų įstaigų.

(2) Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/947 31 straipsnio 3 dalies antro sakinio, finansinė parama, teikiama Ukrainai paskolų forma, neremiama išorės veiksmų garantija. MFP paskolai atidėjiniai nesudaromi ir, nukrypstant nuo Finansinio reglamento 211 straipsnio 1 dalies, atidėjinių norma, išreikšta šio reglamento 10 straipsnyje nurodytos sumos procentine dalimi, nenustatoma.

(3) Prireikus pagal 11 straipsnio 4 dalį laikinai sustabdytos sumos gali būti naudojamos Sąjungos skolinimosi operacijoms apmokėti. Tokių išteklių naudojimas tokiu būdu neatleidžia Ukrainos nuo pareigos grąžinti paskolą pagal MFP paskolos susitarimo sąlygas.

15 straipsnis

MFP paskolos susitarimas

(1) Sąjungos išskirtinės makrofinansinės pagalbos išsamios finansinės sąlygos nustatomos MFP paskolos susitarime.

(2) Be Finansinio reglamento 220 straipsnio 5 dalyje išdėstytų nuostatų, MFP paskolos susitarime nustatomi tokie reikalavimai:

(a) kad Reglamento (ES) 2024/792 9 straipsnyje nurodytame pagrindų susitarime numatytos teisės, atsakomybė ir pareigos būtų taikomos MFP paskolos susitarimui ir dėl jame nustatytų lėšų;

(b) kad Ukraina naudotų tas pačias valdymo ir kontrolės sistemas, kokios yra pasiūlytos Ukrainos plane, nustatytame pagal Reglamentą (ES) 2024/792;

(c) užtikrinama, kad nustačius, jog valdydama Sąjungos išskirtinę makrofinansinę pagalbą Ukraina sukčiavo, ėmėsi korupcinių veiksmų arba bet kokios kitos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančios neteisėtos veiklos, Sąjunga turėtų teisę susigrąžinti paskolą anksčiau laiko;

(d) kad Ukraina toliau paisytų 11 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų;

(e) kad Komisijos iniciatyva arba, jei Komisija pritaria, Ukrainos prašymu visą 8 straipsnio 4 dalyje nurodytą perviršį arba jo dalį būtų galima naudoti MFP paskolai iš anksto grąžinti ir

(f) kad grąžinimo tvarka būtų apibrėžta remiantis kaskadinio mokėjimo struktūra. Pirma, negrąžintina parama, teikiama iš Mechanizmo lėšų MFP paskolai ir leidžiama pagal 8 straipsnį, naudojama tiesiogiai MFP paskolai grąžinti. Antra, jeigu trūkstant lėšų negrąžintina parama neteikiama arba teikiama tik jos dalis, pagal 8 straipsnio 4 dalį Sąjungos pasiliktos sumos naudojamos tiesiogiai MFP

paskolai grąžinti. Trečia, jeigu pirmiau minėtų sumų nepakanka ir jei pasiekiamas susitarimas Ukrainai mokėti karo reparacijas arba bet koks lygiavertis finansinis susitarimas atlyginti karo padarytą žalą, Ukraina tokius išteklius naudoja MFP paskolai tvarkyti. Ketvirta, jeigu pirmiau minėtų sumų nepakanka, Ukraina lieka atsakinga už bet kokios likusios mokėtinos sumos sumokėjimą.

(3) MFP paskolos susitarimo sąlygų nesilaikymas yra pagrindas Komisijai laikinai sustabdyti arba nutraukti dalies teikimą ar dalinių išmokų mokėjimą arba pagrįstais atvejais reikalauti iš anksto grąžinti MFP paskolą.

(4) Jei to prašoma, MFP paskolos susitarimas vienu metu perduodamas Europos Parlamentui ir Tarybai.

16 straipsnis

Komiteto procedūra

(1) Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

(2) Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

IV skyrius

Baigiamosios nuostatos

17 straipsnis

Europos Parlamento ir Tarybos informavimas

(1) Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie pokyčius, susijusius su šio reglamento įgyvendinimu, įskaitant lėšų išmokėjimą pagal Mechanizmą ir MFP paskolos susitarimą, ir toms institucijoms tinkamu metu pateikia atitinkamus dokumentus. Ši informacija turėtų būti teikiama laikantis tarpinstitucinės tvarkos, sutartos pagal Ukrainos priemonę, įskaitant dialogą dėl Ukrainos priemonės.

(2) Ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 30 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio reglamento įgyvendinimo praėjusiais metais ataskaitą, įskaitant to įgyvendinimo vertinimą. Toje ataskaitoje: a) išnagrinėjama pažanga, padaryta įgyvendinant Sąjungos išskirtinę makrofinansinę pagalbą, ir b) įvertinama Ukrainos ekonominė padėtis ir perspektyvos, taip pat pažanga, padaryta įgyvendinant 12 straipsnio 1 dalyje nurodytas politikos priemones. Kai tinkama, visų pirma baigus galioti MFP paskolos ir visų reikalavimus atitinkančių dvišalių paskolų susitarimams, Komisija į tą ataskaitą įtraukia šiame reglamente nustatytos tvarkos tinkamumo peržiūrą.

(3) Ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio 31 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia *ex post* vertinimo ataskaitą, kurioje įvertinami pagal šį reglamentą suteiktos Sąjungos išskirtinės makrofinansinės pagalbos rezultatai bei veiksmingumas ir jos indėlio į pagalbos tikslų pasiekimą mastas.

18 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas / Pirmininkė	*Pirmininkas / Pirmininkė*

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriamas skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas ir Ukrainai suteikiama išskirtinė makrofinansinė pagalba

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) (Programų grupė)

Politikos sritis: ekonomikos ir finansų reikalai

Veikla: tarptautiniai ekonomikos ir finansų reikalai. 1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

☒ nauju veiksmu

☐ nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai[28]

☐ esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

☐ vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

Sukurti skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą (toliau – Mechanizmas) ir Ukrainai suteikti išskirtinę makrofinansinę pagalbą siekiant jai padėti patenkinti savo finansavimo poreikius.

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)

Teikti Ukrainai negrąžintiną finansinę paramą, siekiant jai padėti grąžinti MFP paskolą ir dvišales paskolas, suteiktas Ukrainai remti, ir taip prisidėti prie makrofinansinio stabilumo ir sumažinti šalies išorės ir vidaus finansavimo apribojimus.

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

- Remti Ukrainos ekonominį atsparumą ir stabilumą karo aplinkybėmis.
- Padėti patenkinti Ukrainos išorės finansavimo poreikius, atsižvelgiant į tai, kad dėl nepateisinamos ir neišprovokuotos Rusijos invazijos į Ukrainą labai pablogėjo jos išorės sąskaitos.
- Padėti patenkinti Ukrainos biudžeto finansavimo poreikius, toliau teikiant pagalbą ekstremaliosios situacijos atveju.
- Taikant skolinimo Ukrainos bendradarbiavimo mechanizmą padėti Ukrainai grąžinti pagal šį reglamentą suteiktą MFP paskolą ir dvišales paskolas.

[28] Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.4.4. Veiklos rezultatų rodikliai

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

Prieš išmokant MFP paskolos dalį, Ukrainos valdžios institucijos turės pateikti sutartų politikos sąlygų laikymosi ataskaitą. Komisijos tarnybos toliau palaikys glaudžius ryšius su paramos Ukrainai teikėjų koordinavimo platforma, kad pasisemtų patirties, susijusios su atitinkamų paramos teikėjų veikla.

Komisijos tarnybos toliau stebės viešųjų finansų valdymą, atsižvelgdamos į 2020 m. birželio mėn. atliktą Ukrainos finansinių grandinių ir administracinių procedūrų veikimo vertinimą.

ES delegacija taip pat reguliariai teiks ataskaitas paramos stebėsenai svarbiais klausimais. Numatoma Tarybai ir Europos Parlamentui teikti metinę šio reglamento įgyvendinimo ataskaitą, įtraukiant skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo ir MFP paskolos išmokas. Komisija atliks Sąjungos suteiktos MFP pagalbos *ex post* vertinimą.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Įgyvendindama skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą, Komisija sudarys susitarimą su Ukraina, kuriame bus nustatytos negrąžintinos finansinės paramos gavimo bei naudojimo sąlygos ir įpareigojimai. Parama, skirta padėti Ukrainai grąžinti trečiųjų valstybių suteiktas paskolas pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą, priklausys nuo to, ar Komisija teigiamai įvertins Ukrainos pateiktų dvišalių paskolų atitiktį reikalavimams. Negrąžintina finansinė parama pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą bus teikiama su sąlyga, kad Komisija patvirtins Ukrainos arba išimties tvarka dvišalių skolintojų pateiktus negrąžintinos finansinės paramos prašymus.

MFP paskola bus teikiama, jei bus įvykdyta išankstinė sąlyga, taip pat politikos sąlygos, išvardytos Komisijos ir Ukrainos valdžios institucijų susitarimo memorandume. Pagalba bus suteikta viena dalimi, kuri gali būti išmokėta keliomis išmokomis.

Makrofinansinę pagalbą valdys Komisija. Taikomos konkrečios nuostatos dėl sukčiavimo ir kitų pažeidimų prevencijos, atitinkančios Finansinį reglamentą, įskaitant atitinkamas nuostatas dėl Sąjungos finansinio intereso užtikrinimo, kaip nustatyta pagrindų susitarime pagal Reglamentą (ES) 2024/792. Komisija ir Ukrainos valdžios institucijos turėtų susitarti dėl susitarimo memorandumo, kuriame būtų nustatyti atskaitomybės reikalavimai. Komisija glaudžiai bendradarbiaus su tarptautinėmis finansų įstaigomis ir nacionalinėmis valdžios institucijomis, taip pat su trečiosiomis valstybėmis, dalyvaujančiomis tarpžinybinėje paramos teikėjų koordinavimo platformoje, siekdama koordinuoti prioritetus ir juos atitinkančios paramos sąlygas, taip pat stebėti atitinkamus pokyčius ir reikalavimų bei sąlygų, dėl kurių susitarta susitarimo memorandume, taikymą.

1.5.2. Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmais.

Šiuo pasiūlymu laikomasi subsidiarumo principo, nes poreikio imtis bendro atsakomojo veiksmo, kad Ukrainai būtų teikiama tinkamo masto parama, patenkinti valstybės narės vienos negali, todėl dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio to geriau siekti ES lygmeniu. Pagrindinės priežastys yra fiskalinio pajėgumo ir biudžeto apribojimai, su kuriais susiduriama

nacionaliniu lygmeniu, ir poreikis glaudžiai koordinuoti paramos teikėjų veiklą, kad būtų galima maksimaliai padidinti paramos mastą ir veiksmingumą, kartu sumažinant naštą Ukrainos valdžios institucijų administraciniams gebėjimams, o ji dabartinėmis aplinkybėmis labai didelė.

Ši iniciatyva yra ES tikslo teikti trumpalaikę likvidumo paramą Ukrainai dalis. Ja taip pat stiprinami Sąjungos veiksmai teikiant tiesioginę humanitarinę, ekonominę ir gynybos pagalbą, taip pat Sąjungos iniciatyvos koordinuoti daugiašalius veiksmus.

Palyginti su kitomis Sąjungos priemonėmis, svarbiausia skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo pridėtinė vertė yra tai, kad jis padeda Ukrainai grąžinti MFP paskolą ir reikalavimus atitinkančias dvišales paskolas, suteiktas Ukrainai remti. Taip juo reaguojama į 2024 m. birželio 27 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose pateiktą raginimą daryti pažangą darbe, kartu atsižvelgiant į visus atitinkamus teisinius ir finansinius aspektus, kad iki metų pabaigos Ukrainai būtų suteiktas papildomas finansavimas paskolų, aptarnaujamų ir grąžinamų panaudojant būsimus ypatingųjų pajamų srautus, forma.

Palyginti su kitomis ES priemonėmis, svarbiausia pridėtinė MFP paskolų vertė yra ta, kad jomis greitai sumažinami išorės finansiniai suvaržymai ir padedama užtikrinti ilgalaikę stabilią makrofinansinę sistemą, be kita ko, užtikrinant ilgalaikę tvarią mokėjimų balanso ir biudžeto būklę esant tinkamai atskaitomybės reikalavimų sistemai.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Makrofinansinės pagalbos operacijoms taikomas *ex post* vertinimas. Atlikus ankstesnius *ex post* vertinimus nustatyta, kad ankstesnės MFP operacijos Ukrainoje apskritai buvo labai aktualios savo tikslais, biudžetu ir politikos tikslais. Paaiškėjo, kad jos buvo labai svarbios padedant Ukrainai spręsti jos mokėjimų balanso problemas ir įgyvendinti pagrindines struktūrines reformas, kuriomis siekta stabilizuoti ekonomiką ir padidinti jos išorės pozicijos tvarumą. Jos leido sutaupyti lėšų ir suteikė finansinės naudos, taip pat paskatino papildomos finansinės paramos teikimą ir padidino investuotojų pasitikėjimą.

Atsižvelgiant į naujovišką skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo pobūdį, jokios panašios patirties nebuvo galima nustatyti. 1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Pasiūlymas atitinka 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų viršutines ribas.

Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas bus finansuojamas iš išorės asignuotųjų pajamų.

MFP parama paskolų forma bus galima pasinaudoti iki 2024 m. gruodžio 31 d., o dalinės išmokos bus išmokėtos ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. MFP paskolai skirti ištekliai bus finansuojami skolinantis.

Atsižvelgiant į finansinę riziką ir biudžeto padengimą, pagal šį reglamentą teikiamai paramai paskolų forma, kuriai siūloma taikyti garantiją viršijant viršutines ribas, atidėjiniai neturėtų būti sudaromi ir, nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 211 straipsnio 1 dalies, atidėjinių norma neturėtų būti nustatoma.

1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

Naudojant paskolas, šia MFP operacija didinamas ES biudžeto veiksmingumas dėl sverto poveikio ir ji yra ekonomiškai efektyviausia pasirinkimo galimybė. Komisijai suteikiami įgaliojimai tiek Europos Sąjungos, tiek Euratomo vardu skolintis reikiamų lėšų kapitalo

rinkose naudojant ES biudžeto garantiją. Tikslas – rinkoje gauti lėšų geriausiomis normomis dėl aukščiausio kreditingumo.

Reikėtų vengti dar didesnio spaudimo ES biudžetui, kurį sukeltų atidėjinių reikalavimai ir sudėtingi susitarimai, susiję su daugybe *ad hoc* nacionalinių garantijų. Todėl MFP paskola bus garantuojama viršijant DFP viršutines ribas. Didėjant išlaidoms ir palūkanų normoms labai naudinga turėti vieningą ir veiksmingą sistemą, kuria užtikrinamos geriausios skolinimosi sąlygos ir išplečiamos galimybės gauti paskolų paramą dabartinėmis rinkos sąlygomis.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

☐ trukmė ribota

☐ galioja nuo MMMM iki MMMM;

☐ įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM, o mokėjimų asignavimų – nuo MMMM iki MMMM;

☒ trukmė neribota

Įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2024 10 01 iki 2025 06 30,

vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)[29]

☒ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;

☐ vykdomųjų įstaigų.

☐ **Pasidalijamasis valdymas** su valstybėmis narėmis

☐ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;

☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

☐ EIB ir Europos investicijų fondui;

☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;

☐ viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;

☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;

☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;

☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.

Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.

Pastabos

[29] Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

nėra	duomenų

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Taikomos Reglamente (ES, Euratomas) 2018/1046 nustatytos stebėsenos ir ataskaitų teikimo pareigos.

Komisijos tarnybos vykdys stebėseną remdamosi konkrečiomis priemonėmis, dėl kurių turi būti susitarta susitarimo memorandume su Ukrainos valdžios institucijomis.

Susitarimo memorandume bus nustatytos politikos sąlygos, kurios turėtų atitikti kokybinius ir kiekybinius veiksmus, išdėstytus Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo priede, ir visus jų pakeitimus.

Komisija tikrins susitarimo memorandume nustatytų politikos sąlygų vykdymą. Komisija informuos Europos Parlamentą ir Tarybą apie to patikrinimo rezultatus.

Ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 30 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateiks šio reglamento įgyvendinimo praėjusiais metais ataskaitą, įskaitant to įgyvendinimo vertinimą. Toje ataskaitoje bus: a) išnagrinėta pažanga, padaryta įgyvendinant Sąjungos makrofinansinę pagalbą, ir b) įvertinta Ukrainos ekonominė padėtis bei perspektyvos, taip pat pažanga, padaryta įgyvendinant susitarimo memorandume nustatytas politikos sąlygas. Kai tinkama, visų pirma baigus galioti MFP paskolos ir visų dvišalių paskolų susitarimams, Komisija į tą ataskaitą įtrauks šiame reglamente nustatytos tvarkos tinkamumo peržiūrą.

Ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio 31 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateiks *ex post* vertinimo ataskaitą, kurioje bus įvertinti pagal MFP operaciją suteiktos Sąjungos paramos rezultatai bei veiksmingumas ir jos indėlio siekiant paramos tikslų mastas.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas

Pagal šį pasiūlymą finansuojamus veiksmus Komisija įgyvendins pagal tiesioginio valdymo principus, nes jie susiję su tiesiogiai valstybei teikiama finansine parama.

Negrąžintiną paramą pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą teiks Komisija, priklausomai nuo to, ar skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas turės lėšų.

2024 ir 2025 m. dalinės išmokos gali būti išmokamos lanksčiai ir greitai. Siekdama palengvinti Ukrainos valdžios institucijų vykdomą likvidumo valdymą bei užtikrinti nuspėjamumą, Komisija ketina užtikrinti, kad dalinės išmokos 2024 ir 2025 m. būtų išmokamos kuo labiau vengiant, kad labai skirtųsi kas ketvirtį išmokamos sumos. Dalinių išmokų mokėjimo laikas gali būti suderintas su paskolos arba negrąžintinos finansinės paramos pagal Ukrainos priemonės I ramstį išmokėjimo pagal Reglamentą (ES) 2024/792 laiku.

MFP paskola turėtų būti suteikta su sąlyga, kad bus įvykdytos išankstinės sąlygos ir patenkinamai įgyvendinamos politikos sąlygos.

2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)

Siūloma operacija yra susijusi su politine, pasitikėjimo ir politikos rizika. Pagrindinė grėsmė operacijai kyla dėl besitęsiančio karo, kurį sukėlė nepateisinama ir neišprovokuota Rusijos invazija į Ukrainą, kuri gali daryti dar didesnį neigiamą poveikį Ukrainos makroekonominiam stabilumui ir administraciniams gebėjimams.

Antra, būsimiems ypatingųjų pajamų, gaunamų imobilizavus Europos Sąjungoje laikomą Rusijos valstybės turtą, srautams taikomos įvairios prielaidos. Jei tos prielaidos nepasitvirtins, visas galimas skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmo poveikis gali nepasireikšti.

Trečia, yra rizikos, kad paskolos galėtų būti panaudojamos nesąžiningai. Kadangi pasiūlymas nėra skirtas konkrečioms išlaidoms (priešingai, nei, pavyzdžiui, projektų finansavimo atveju), ši rizika yra susijusi su tokiais veiksniais, kaip Ukrainos nacionalinio banko ir Finansų ministerijos bendra valdymo sistemų kokybė, administracinės procedūros, kontrolės ir priežiūros funkcijos, IT sistemos ir pakankamas vidaus ir išorės audito pajėgumas.

Ketvirta, tuo atveju, jei negrąžintinos paramos pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą nepakaktų MFP paskolai grąžinti ir jei nebūtų kitų galimų grąžinimo šaltinių, kyla rizika, kad Ukraina nesugebės tvarkyti MFP paskolos, pavyzdžiui, dėl didelio šalies partnerės mokėjimų balanso ir fiskalinės būklės pablogėjimo.

Vidaus kontrolės sistemos

Operacijoms bus taikomos tikrinimo, kontrolės ir audito procedūros, už kurias bus atsakinga Komisija, taip pat Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) ir Europos Audito Rūmai, kaip numatyta Finansinio reglamento 129 straipsnyje. Mokėjimą prižiūrės Komisijos darbuotojai. Su operacijomis susijusioms išmokoms gali būti taikomas papildomas nepriklausomas atitinkamos Komisijos tarnybos *ex post* kontrolės grupės pareigūnų atliekamas *ex post* patikrinimas (dokumentų patikrinimas ir (arba) patikrinimai vietoje). Tokie patikrinimai taip pat gali būti pradėti atsakingo deleguotojo leidimus suteikiančio pareigūno prašymu. Prireikus gali būti vykdomas mokėjimų nutraukimas ir sustabdymas, finansinis koregavimas (vykdomas Komisijos) ir lėšų susigrąžinimas (iki šiol to daryta nebuvo). Tai turi būti aiškiai numatyta susitarimuose su Ukraina.

2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)

Įdiegtos kontrolės sistemos iki šiol užtikrino, kad makrofinansinės pagalbos mokėjimų faktinis klaidų lygis yra 0 proc. Nėra žinomų sukčiavimo, korupcijos ar neteisėtos veiklos atvejų. Operacijos turi aiškią intervencijos logiką, kuri leidžia Komisijai įvertinti jų poveikį. Kontrolės priemonės užtikrina patikinimą ir leidžia pasiekti politikos tikslus bei prioritetus.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Siekiant sumažinti sukčiavimo riziką, buvo ir bus imtasi kelių priemonių. Išsamios Sąjungos negrąžintinos paramos, teikiamos pagal skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmą, sąlygos bus nustatytos teisiniame susitarime, kurį turi pasirašyti Komisija ir Ukraina. Teisiniame susitarime Ukraina bus įpareigojama negrąžintiną finansinę paramą naudoti MFP paskolos arba reikalavimus atitinkančių dvišalių paskolų pagrindinei sumai, palūkanoms ir kitoms susijusioms išlaidoms mokėti, taip pat gauti iš dvišalių skolintojų ir nedelsiant Komisijai pateikti kiekvienos mokėjimo prievolės įvykdymo įrodymą.

Be to, pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 220 straipsnį Komisija ir Ukraina turi sudaryti paskolos susitarimą. Į paskolos susitarimą bus įtrauktos nuostatos dėl inspektavimo, sukčiavimo prevencijos, auditų ir lėšų susigrąžinimo sukčiavimo arba korupcijos atvejais. Visų pirma, paskolos susitarime bus nuostatos, pagal kurias Komisija atliks patikrinimus, Audito Rūmai – auditus, o Europos prokuratūra naudosis savo kompetencija pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 129 ir 220 straipsnius.

MFP operacijai bus taikomos konkrečios Sąjungos finansinių interesų apsaugos nuostatos, kaip nustatyta pagal Ukrainos priemonę sudarytame pagrindų susitarime.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
		DA / NDA	ELPA šalių	valstybių kandidačių	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
6	Veiklos išlaidų biudžeto eilutė: **14 11 01** – *Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas*	DA	TAIP	TAIP	TAIP	TAIP

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

Mechanizmo tikslas – teikti Ukrainai negrąžintiną finansinę paramą siekiant jai padėti grąžinti MFP paskolą ir dvišales paskolas, suteiktas siekiant paremti Ukrainą.

Mechanizmas turės gauti išteklius ir reguliariai išmokėti lėšas Ukrainai, kad būtų padengta MFP paskolos ir dvišalių paskolų pagrindinė suma, palūkanos ir bet kokios kitos susijusios išlaidos.

Sumos, pervestos skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmui pagal bet kokį galimą Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014 XLI priedo pakeitimą, taip pat sumos, gautos iš konkrečių savanoriškų įnašų iš valstybių narių, trečiųjų valstybių ar kitų šaltinių, bus naudojamos teikti Ukrainai negrąžintiną paramą, siekiant jai padėti grąžinti MFP paskolą ir dvišales paskolas, suteiktas Ukrainai remti.

Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas (prielaida – įsipareigojimų asignavimai yra lygūs mokėjimų asignavimams)	**2024** metai	**2025** metai	**2026** metai	**2027** metai
• (Veiklos asignavimai (iš kurių)				
14 11 01 – *Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas*	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	**7**	„Administracinės išlaidos“

Šią dalį pildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų lentelę, kuri pirmiausia bus pateikta finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos priede (Vidaus taisyklių V priedas) ir įkelta į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		N metai	**N + 1** metai	**N + 2** metai	**N + 3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			**IŠ VISO**
<….> GD									
○ Žmogiškieji ištekliai									
○ Kitos administracinės išlaidos									
IŠ VISO <….> **GD**	Asignavimai								

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ**	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)								

3.2.2. Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka

☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama

☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2024 metai	**2025** metai	**2026** metai	**2027** metai		**IŠ VISO**
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA						
Žmogiškieji ištekliai						
Kitos administracinės išlaidos						
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma						
Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ[30]						
Žmogiškieji ištekliai						
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos						
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ						
IŠ VISO						

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

[30] Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.

☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

		2024	2025	2026	2027	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
O Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)								
20 01 02 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)								
20 01 02 03 (Delegacijos)								
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
01 01 01 11 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)								
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)								
O Išorės darbuotojai (etatų vienetais)[31]								
20 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)								
20 02 03 (AC, AL, END, INT ir JPD delegacijose)								
XX 01 xx yy zz [32]	- būstinėje							
	- delegacijose							
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
01 01 01 12 (AC, END, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)								
Kitos biudžeto eilutės								
IŠ VISO								
O Išorės darbuotojai (etatų vienetais): AC, AL, END, INT ir JPD[33] Kita biudžeto eilutė: asignuotosios pajamos								
finansuojama iš asignuotųjų pajamų – būstinėje								
finansuojama iš asignuotųjų pajamų – delegacijose								
IŠ VISO								

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	
Išorės darbuotojai	

[31] AC – sutartininkas, AL – vietinis darbuotojas, END – deleguotasis nacionalinis ekspertas, INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas, JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas.

[32] Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

[33] AC – sutartininkas, AL – vietinis darbuotojas, END – deleguotasis nacionalinis ekspertas, INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas, JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas.

3.2.3. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Paskolos bus finansuojamos iš finansų rinkose ES pasiskolintų lėšų.

☒ Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.

☐ Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.

☐ Reikia persvarstyti DFP.

3.2.4. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

☐nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo[34]

☒ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai[35]	**N + 1** metai	**N + 2** metai	**N + 3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*

[34] Trečiųjų šalių įnašai bus teikiami kaip asignuotosios pajamos, nurodytos tolesniame skirsnyje.

[35] N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.

☒Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

☐ nuosaviems ištekliams

☑kitoms pajamoms

nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms ☑

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis[36]						
		N metai	**N + 1** metai	**N + 2** metai	**N + 3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
Punktas 6642 Skolinimo Ukrainai bendradarbiavimo mechanizmas — Asignuotosios pajamos	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*	*p. m.*

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

Žr. 3.2.1 skirsnį.

[36] Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. atskaičius 25 % surinkimo sąnaudų.